

NÄKÖKULMIA

Sen tähden me emme lannistu. Vaikka ulkonainen ihmistemme murtuukin, niin sisäinen ihmistemme uudistuu päivä päivältä. Tämä hetkellinen ja vähäinen ahdinkomme tuottaa meille määrättömän suuren, ikuisen kirkkauden. Emmekä me kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymättömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti. – 2. Korinttilaisille 4:16-18, KR92.

Tämä oli minun tarinani ja nämä olivat ne keskeiset asiat, jotka johtivat omantuntoni kriisiin. Olen esittänyt, miten nuo asiat vaikuttivat minuun, sekä kertonut tunteeni, reaktion ja tekemäni johtopäätökset, ja lukijan tehtäväksi jää arvioida niiden merkitys. Yksinkertainen kysymykseni on: mitä sinun omatuntosi olisi sanonut?

Kun maan päällä on kuusi miljardia ihmistä, ja yksin Luoja tietää miten monta sukupolvea täällä on elänyt aiemmin, on yhden ihmisen elämä vain mitätön murto-osa siitä kaikesta. Olemme olemattoman pieniä pisaroita valtavassa virrassa. Silti kristillisyyden opettaa meille, että kaikesta mitättömyydestämme huolimatta voimme tehdä hyvää muille suuremmassa mittakaavassa.¹ Usko tekee sen mahdolliseksi ja apostolin sanojen mukaan "Kristuksen rakkaus pakottaa meitä."²

Pystymme siihen ilman jonkin ison järjestön tukea ja ilman sen johtoa, valvontaa, hoputuksia tai painostusta. Jumala antaa ansaitsemattomassa hyvydessään elämän "ilmaisen lahjan", joka ei perustu tekoihin vaan uskoon. Kun arvostamme sitä koko sydämestämme, se on meille enemmän kuin riittävä motivoija. Jos kunnioitamme ja vaalimme kristillistä vapauttamme, emme kuuntele muita määräyksiä. Ainoa ies, jonka haluamme kantaa, on kerrottu näissä sanoissa:

Tulkaa minun luokseni kaikki, jotka uurastatte ja olette kuormitettuja, niin minä virvoitan teidät. Ottakaa minun ikeeni päällenne ja oppikaa minusta, sillä minä olen lempeämielinen ja nöyrä sydämeltä, niin te saatte virvoituksen sielullenne. Sillä minun ikeeni on miellyttävä ja minun kuormani on keveä.³

Olen varma siitä, että kun elämä lähestyy loppuaan, on vain yksi asia, joka tuo todellista tyydytystä: sen miettiminen, missä määrin on käyttänyt elämäänsä toisten hyvinvoinnin tukemiseen etenkin hengellisesti sekä myös tunneperäisesti, fyysisesti ja aineellisesti.

En voi uskoa että "tietämättömyys on autuutta" tai että olisi lainkaan hyvä asia rohkaista ihmisiä elämään harhassa. Enemmän tai myöhemmin harhakuvat tulevat kohtaamaan todellisuuden. Mitä kauemmin kestää ennen kuin näin käy, sitä traumaattisempi pettymyksen aiheuttama muutos voi olla. Itse olen vain iloinen siitä, ettei se minun tapauksessani kestänyt yhtään kauempaa.

Tästä syystä olen kirjoittanut tämän kirjan. Olen vilpittömästi pyrkinyt olemaan täsmällinen läpi koko kertomuksen. Kun otetaan huomioon, mitä on jo tapahtunut ja millaista huhuihin ja juoruihin perustuvaa tietoa on julkaistu ja levitetty, en epäile,

¹ 1. Korinttilaisille 3:6, 7; 2. Korinttilaisille 4:7, 15; 6:10.

² 2. Korinttilaisille 5:14.

³ Matteus 11:28-30.

että kertomieni tietojen merkitystä yritetään vähätellä. Sanottiinpa niistä mitä tahansa, voin vain sanoa, että tulen seisomaan sanojeni takana. Jos kertomuksessani on virheitä, olen kiitollinen kenelle tahansa siitä, että hän kertoo niistä minulle ja teen mitä on tehtävissäni korjatakseni ne.

Mitä tulevaisuus tuo tullessaan Jehovan todistajille ja sen hallintoelimelle? Vaikka minulta kysytään tätä usein, en tiedä vastausta. Vain aika näyttää.

Vain muutamasta asiasta voin olla suhteellisen varma. En itse näe, että järjestöstä tulisi lähtemään valtavia määriä ihmisiä. Maailmanlaajuiset raportit vuosituhannen vaihteesta kertovat ongelmista kuten aiemmassa luvussa osoitettiin, mutta jonkun verran kasvua on edelleenkin, vaikkakin se on vähentynyt. Jehovan todistajien suuri enemmistö on yksinkertaisesti tietämätön valtarakenteen tosiasioista. Tiedän oman elämänmittaisen kokemukseni perusteella monista maista, että useimpien todistajien mielissä järjestöä ympäröi kuin jokin säteilevä, hohtava "aura" – niinpä sen esittämiä julistuksia pidetään tärkeydeltään ylivoimaisina verrattuna epätäydellisten ihmisten sanoihin. Useimmat olettavat hallintoelimen istuntojen olevan tavattoman korkeatasoisia ja että niissä käsitellään enemmän kuin vain tavallista raamatullista tietoa ja hengellistä viisautta. Niinpä kaikkia todistajia kehoitetaan näin:

Kun meidät on ravittu nykyiselle hengellisen vahvuuden ja kypsyyden tasolle, tuleeko meistä äkisti älykkäämpiä kuin se, joka meitä ruokki, ja hylkäämmekö äitijärjestön valaisevan opastuksen?⁴

Todistajia kehoitetaan jatkuvasti olemaan nöyriä. Se tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikkien on hyväksyttävä järjestöltä tulevan aineiston olevan peräisin ylemmästä viisauden lähteestä. Koska todistajilla keskimäärin on vain sumuinen mielikuva siitä, miten johto päättää asioista, se vain vahvistaa esoteerisen viisauden auran tuntua. Heille sanotaan, että kyseessä on "ainoa järjestö maan päällä, joka ymmärtää 'Jumalan syviä asioita'".⁵

Harvat näistä todistajista ovat koskaan joutuneet kohtaamaan niitä omaatuntoa koettelevia teemoja, joista tässä kirjassa on kerrottu. Olen taipuvainen uskomaan, että monet, kenties useimmat, eivät haluakaan kohdata noita asioita. Jotkut ovat kertoneet minulle, että he nauttivat ystävyysuhteistaan järjestössä, eivätkä halua niiden vahingoittuvan. Minäkin nautin niistä enkä halunnut niiden vahingoittuvan. Tunsin ja edelleen tunnen kiintymystä niihin ihmisiin, joiden kanssa olen viettänyt suuren osan elämästäni. Mutta mielestäni oli myös herännyt kysymyksiä totuudesta ja rehellisyydestä, oikeudenmukaisuudesta ja oikeudesta sekä rakkaudesta ja armosta, ja ne olivat suurempia asioita kuin nuo ystävyysuhteet ja niistä saamani ilo.

Tällä en tarkoita ajattelevani, että kenenkään pitäisi hakea vaikeuksia tai pyrkiä tarpeettomaan vastakkainasetteluun. Tunnen koko sydämeistäni myötätuntoa niitä ihmisiä kohtaan, joiden koko suku on Jehovan todistajia ja jotka tietävät täysin, millaiset repivät vaikutukset sillä olisi perhesuhteisiin, jos perheenjäseniä vaadittaisiin kohtelevaan poikaa, tytärtä, veljeä, siskoja, isää tai äitiä Jumalan hylkäämänä ja hengellisesti epäpuhtaana "luopiona". En ole koskaan rohkaissut ketään pyrkimään sellaiseen tilanteeseen; yritin välttää ajautumasta sellaiseen itsekin.

Mutta kun otetaan huomioon järjestössä vallitseva ilmapiiri, on yhä vaikeampaa välttää sellaista tilannetta ja pitää samalla omatuntonsa puhtaana ilman, että joutuu 'näyttelemään' ja teeskentelemään uskovansa johonkin sellaiseen, jota pitää selvästi

⁴ *Vartiotorni* 1. helmikuuta 1952 s. 80 (engl.).

⁵ *Vartiotorni* 1. heinäkuuta 1973, s. 402 (engl.).

Jumalan Sanan vääristelynä, ja joka tuottaa epäkristillistä hedelmää ja vahingollisia seurauksia.

Tiedän monia ihmisiä, jotka ovat yrittäneet vetäytyä hiljaa syrjään ja toisia, jotka ovat kuin "piilossa"; he ovat menneet jopa niin pitkälle, että ovat muuttaneet toiselle alueelle ja pyrkineet pitämään olinpaikkansa järjestöltä salassa välttääkseen sen ahdistelut. Voisin kertoa useista tapauksista, joissa vanhimmat ovat kaivaneet henkilöt esiin huolimatta kaikista näiden yrityksistä välttää vastakkainasettelutilanne, ja heitä on kiinnostanut vain saada henkilöstä irti hänen kantansa "järjestöä" – ei Jumalaa, Kristusta tai Raamattua – kohtaan. Jos henkilö ei läpäise tätä "uskollisuuden testiä", joka esitetään selkeästi uhkavaatimuksena, heidät lähes aina erotetaan seurakunnasta ja heidän välinsä ystäviin ja perheeseen katkaistaan, mikäli nämä ovat järjestön jäseniä.

Erään nuoren vaimon ja äidin kokemus eteläisestä Michiganista on tyypillinen. Vanhimmat olivat kuulustelleet häntä, koska hän oli epäillyt tiettyjä opetuksia, ja se oli vaikuttanut häneen tunneperäisesti siten, että hän oli lakannut käymästä kokouksissa. Muutaman kuukauden päästä vanhimmat soittivat ja halusivat tavata hänet taas. Nainen sanoi, ettei halunnut käydä samaa kokemusta läpi uudelleen. He suostuttelivat häntä tapaamiseen ja sanoivat haluavansa 'auttaa häntä epäilyksissään', ja että tämä olisi viimeinen kerta, kun he pyytäisivät häntä tapaamaan heidät. Hänen aviomiehensä, joka ei ollut todistaja, suositteli häntä menemään ja "hoitamaan asian pois päiväjärjestyksestä". Hän meni.

Hän kertoo: "Ensimmäisen kymmenen minuutin aikana ymmärsin, mihin suuntaan keskustelua vietiin." Puolen tunnin kuluttua siitä, kun he olivat alkaneet kuulustella häntä, hänet oli erotettu. Hän sanoi että pelkästään ajan lyhyys hämmästytti häntä. "En voinut uskoa että he tekivät niin. Istuin siellä koko ajan nyyhkien, ja puolen tunnin päästä he olivat 'potkineet minut ulos Valtakunnasta'. Olin ajatellut, että he olisivat kyynelsilmin anelleet ja vedonneet minuun vaikka tuntien ajan estääkseen, ettei niin kävisi." Yksi viidestä vanhimmasta, joka nukahti kesken keskustelun, sanoi myöhemmin kuulustelussa: "Oli sillä naisella otsaa kun sanoi, ettei ollut varma, onko tämä Jumalan järjestö vai ei."

Jos ei-toivottua vastakkainasettelutilannetta ei pystytä välttämään, on lohdullista mielestäni tietää, että vain yksi osapuoli on syypää kaikkeen ahdinkoon ja sydänsuruun perheessä. Se on vain ja ainoastaan seurausta järjestön säännöstä, jonka mukaan seurakuntalaisten on ilmoitettava vanhimmille mistä tahansa esitetystä eriyvästä mielipiteestä, vaikka sen olisi esittänyt joku perheenjäsen. Se on myös seurausta säännöstä, joka uhkaa karkottaa seurakunnasta kenet tahansa, joka ei kohtelee eronneita tai erotettuja henkilöitä kuin he olisivat Jumalan hylkäämiä – huolimatta siitä kuinka vilpittömiä tai uskollisia heidän tiedettäisiin olevan. Tämä uskonnollinen suvaitsemattomuus, joka toimii jakavana voimana ja tuhoaa perheen yhtenäisyyden ja kiintymyksen, ei siten ole molemminpuolista. Jeesus sanoi, että hänen *opetuslapsensa* vietäisiin uskonnollisten oikeusistuinten eteen, eikä että *he* olisivat niitä, jotka toimittaisivat muita sellaisten eteen. Hän varoitti, että jopa "vanhemmat, veljet, sukulaiset ja ystävät pettäisivät" *heidät, jotka pitivät kiinni hänen opetuksistaan*, eikä että *he* olisivat niitä, jotka pettäisivät toisia siten.⁶ Kuten Jeesuksen päivinä, nykyäänkin jakava voima tulee vain toiselta puolelta ja yhdestä lähteestä, joka pitää omantunnontarkkaa erimielisyyttä uskottomuutena. Juuri he kantavat todellisen vastuun rikkoutuneista perhesuhteista, pilatuista ystävyysuhteista sekä muusta tunneperäisestä tuskasta ja ahdingosta.

⁶ Matteus 10:17, 21; Markus 13:9-12; Luukas 21:16.

Vaikka monet todistajat ovat hyvin huolissaan näkemästään, heidän on vaikea sopeutua ajatukseen Jumalan palvelemisesta ilman vahvaa järjestöä, jolla on etunaan sen suuruus ja voimanaan sen jäsenten määrä. On totta, että Jehovan todistajat ovat pieni järjestö moniin muihin verrattuna, mutta he ovat levinneet laajalle. Heidän rakennuksensa eivät ole yhtä vaikuttavia kuin Vatikanin tai jonkun muun valtauskonnon ovat. Siltikin laajennettu Päätoimisto, joka omistaa nyt ison lohkon maata Brooklynissä, ja monet haaratoimistot, joissa on suuria painoja ja jotka ovat maksaneet miljoonia ja joissa työskentelee satoja ihmisiä (Brooklynissä kolmisen tuhatta), riittävät vakuuttamaan monet; listaan voidaan lisätä vielä suuret konventtitalit ja tuhannet valtakunnansalit (joista monien rakentaminen on maksanut yli neljännesmiljoonan). Jokaista uutta hankintaa ja aineellista laajennusta mainostetaan osoituksena jumalallisesta siunauksesta ja todisteena järjestön hengellisestä hyvinvoinnista ja menestyksestä. Ennen kaikkea opetus, jonka mukaan todistajat ovat ainoa kansa maan päällä, jonka yhteydessä Jumala toimii, ja että ohjaus, jota he saavat hallintoelimeltä, tulee jumalallisesti nimitetyltä "kanavalta", saa aikaan yhteenkuuluvuuden ja erityisyyden tunteen. Näkemys, jonka mukaan kaikki muut ihmiset ovat "maailmallisia", osaltaan lisää tiiviin ryhmän tunnetta.

Luullakseni tästä syystä todistajan on yleensä vaikea kuvitella Jumalan palvelemista ilman näitä asioita. Samalla tavoin juutalaisten oli ensimmäisellä vuosisadalla vaikea ajatella sitä ilman niitä uskonnollisia järjestelyjä, johon he olivat tottuneet. Jerusalemissa oli vaikuttava temppeli esipihoineen, joissa sadat vihkiytyneet leeviläiset ja papit suorittivat palvelusta, ja he väittivät juutalaisten olevan ainoa Jumalan valittu kansa, kun taas kaikki muut olivat epäpuhtaita. Ero sen ajan kristittyihin oli valtava: heillä ei ollut suuria rakennuksia, vaan he kokoontuivat yksityiskodeissa. Heillä ei ollut erillistä pappisluokkaa ja he tunnustivat nöyrästi, että 'jokaisessa kansakunnassa se, joka pelkää häntä ja toteuttaa vanhurskautta, on hänelle otollinen.'⁷

Monet Jehovan todistajat ja erityisesti jotkut vanhimmat ovat sanoneet toivovansa vilpittömästi, että järjestössä tapahtuisi jonkinlainen "reformi", joka korjaisi ne opilliset ja järjestölliset vääryydet, joista he ovat tietoisia. Jotkut ovat toivoneet sen tapahtuvan johdossa tapahtuvien henkilövaihdosten kautta. Erään suuren maan haaratoimistokomitean tarkkanäköinen jäsen huomasi stressin, jonka vallitsevat asenteet ja tilanne minulle aiheuttivat. Hän sanoi minulle ennen kuin lähdin virkavapaalleni päätoimistosta alkuvuonna 1980: "Ray, älä anna periksi! Nämä ovat vanhoja miehiä, eivät he elä ikuisesti." Tämä ilmaus ei ollut merkki kovasta, tunteettomasta tai kyynisestä persoonallisuudesta, sillä tämä mies oli kaiken sellaisen vastakohta: hän on hyvin ystävällinen ja lämminsydäminen mies. Tällaiset puheet kumpuavat usein sellaisesta uskomuksesta, että jonkun muutoksen *täytyy* tulla, ja että nykysuuntauksen kohti jopa entistä kovempaa linjaa ja dogmaattisempaa näkemystä *täytyy* vaihtua kristillisempään linjaan ja nöyrympään uskonkäsitysten esittämiseen.

En itse usko siihen, että perustavanlaatuisesta muutosta voitaisiin odottaa vain siksi, että johdossa olevat miehet kuolevat pois. Puhun *perustavanlaatuisesta* muutoksesta, sillä erilaisia muutoksia on tapahtunut järjestön historian aikana, ja jotkut niistä tapahtuivat Russellin ja Rutherfordin kuoltua. Russellin elämän aikana toimintaan liittyi selvästi paljon itsenäisyyttä, ja vaikka sellaisia ihmisiä ehkä paheksuttiin, jotka olivat eri mieltä hänen kanssaan, hän ei käyttänyt valtaansa murskatakseen heitä. Russellin kuolema ja valtaan liittyvä kysymys, jonka hänen seuraajansa kohtasi, johti

⁷ Apostolien teot 10:35.

siihen, että alettiin painottaa voimakkaasti "järjestöä" sekä järjestöllistä auktoriteettia ja kontrollia, ja ne ovat siitä lähtien olleet luonteenomaisia todistajien yhteisölle. Jos joitakin muutoksia maltillisempaan suuntaan tulikin Rutherfordin kuoleman jälkeen, on järjestön pohjimmainen perustus pysynyt samana. Vuosina 1975-76 tapahtunut valtarakenteen muutos oli suurin tarkistus, joka on tapahtunut koko järjestön historian aikana. Valta jaettiin miesryhmälle ja monta uutta kasvoa nousi esiin. Silti perinteisten uskonkäsitysten ja toimintatapojen voima on estänyt kaikki yritykset saada aikaan aitoja muutoksia ja päästä eroon spekuloiivista tulkinnoista, dogmaattisuudesta, talmudilaisesta lakiteknisyydestä, eliittiryhmän vallasta ja sortavista toimenpiteistä; niiden tilalle ei ole saatu yksinkertaista veljesseuraa, joka olisi yhtenäinen oleellisissa asioissa, mutta suvaitsevainen ja joustava ei-oleellisissa asioissa sekä uskon että käytännön tasolla.

James Penton kyseenalaistaa kirjassaan *Apocalypse Delayed* (2. laitos, sivut 333, 334) tässä luvussa mahdolliseen reformiin liittyen esitetyt seikat ja viittaa muissa järjestöissä tapahtuneisiin suuriin muutoksiin, jotka tapahtuivat johtohenkilöiden vaihtumisen ansiosta. Kirjassa sanotaan sitten: "On siksi väärin jättää huomiotta se *mahdollisuus*, että muutos tapahtuisi Jehovan todistajien johdosta käsin." Tämän kirjan ja sen aiempien laitosten tarkastelu osoittaa, ettei siitä lähteestä tulevan muutoksen *mahdollisuutta* kielletä; sen sijaan todisteet osoittavat, että muutokselle on olemassa suurempi este kuin johdossa vaikuttavat henkilöt.

Niistä yhdestätoista miehestä, jotka olivat hallintoelimessä kun minä liityin siihen vuonna 1971, vain minä olen enää elossa (2008). Niistä 17 jäsenestä, jotka ovat tämän kirjan 4. luvun kuvassa, 15 jäsentä on kuollut. Yhdistyksen presidentinvirka on siirtynyt Nathan Knorrilta Fred Franzille, sitten Milton Henschelille ja viimeisimmin Don Adamsille. Hallintoelimeen on lisätty seitsemän uutta jäsentä. Kaikista näistä henkilövaihdoksista huolimatta järjestö on kuitenkin pysynyt pohjimmiltaan samana, ja sen keskeinen luonne näyttää muuttumattomalta. Kuten tässä kirjassa on todettu, nämä miehet ovat tietyn käsitteen vankeja. Sen mukaan Jeesus Kristus valitsi Vartiotorni-järjestön Jumalan "viestintäkanavaksi" kaikille palvelijoilleen maan päällä ja tämän miesryhmän toiminta hallintoelimenä on sekin jumalallinen järjestely. Kuten todisteet osoittavat, ne muutokset, jotka todella *on* tehty opetuksiin tai sääntöihin, ja joista joitakin on käsitelty tässä kirjassa, on tehty olosuhteiden pakosta, eikä siksi, että henkilöt johdossa vaihtuivat.

Jotkut ajattelevat muutoksen tulevan toiselta suunnalta "ruohonjuuritasolta", mutta he ovat jokseenkin tietämättömiä siitä hengestä, joka sävyttää hallintoelimen kokouksia. Olen osallistunut satoihin sellaisiin ja tiedän, miten "rivijäsenten" kysymyksiin ja vastalauseisiin suhtaudutaan: väheksyvästi ja usein miltei halveksuvasti.

Järjestö on kiinnostunut niistä eduista, joita se voi saada pitämällä yllä tiettyjä suhteita maiden hallituksiin tai luomalla sellaisia; samoin se on kiinnostunut numeroista. Vuosittaiset raportit vuodesta 2000 lähtien ovat osoittaneet huomattavaa laskua kasvussa sekä koko läntisessä Euroopassa että Yhdysvalloissa. Japani, jota pidettiin pitkään kasvun loistavana mallimaana, raportoi nollakasvua vuonna 2000 ja laskua seuraavana vuonna. Tämän suuntauksen jatkuminen saattaa tuoda muutoksia. Mutta kuten tähänkin asti, ongelmien perimmäiseen syyhyn harvoin puututaan, ja muutokset on usein suunniteltu tukemaan perinteistä näkemystä.

Järjestö muutti hiljattain sääntöjään "julistajien" "raportoimisessa". Aiemmin "julistajia" olivat ne, jotka raportoivat vähintään yhden tunnin kuukaudessa. Iäkkäillä ja huonokuntoisilla todistajilla tämä raja on nyt alennettu 15 minuuttiin. Vaikka muutos esitettiin myötätuntoisena huolenpitona, näyttää todennäköisemmältä, että se

tehtiin laskusuunnassa olevien vuosiraporttien kohentamiseksi.

Kaiken tämän jälkeen on syytä tunnustaa, että lähteminen Vartiotorni-Seurasta ja sen vallan alaisuudesta – tai mistä tahansa viallisesta järjestelmästä – ei itsessään ole ratkaisu tai tae paremmasta. Jotkut lähteneet eivät pohjimmiltaan voi paremmin eivätkä tiedä lainkaan, miten käyttää kristillistä vapautta hyvällä, hyödyllisellä ja Jumalaa kunnioittavalla tavalla. Jotkut vaihtavat yhden oikeiden ja väärin oppien kokoelman toiseen samantapaiseen. Yksilön motiivien puhtaus on äärimmäisen tärkeää. Siksi tavoitteeni ei ole "saada ihmisiä ulos järjestöstä", vaan saada heidät kehittämään ja syventämään arvostustaan aitoon ja henkilökohtaiseen suhteeseen Jumalan ja Kristuksen kanssa.

Fred Franzin kuolema 99-vuotiaana vuonna 1992 oli tavallaan erään aikakauden loppu. Hän oli ainoa ennen vuotta 1914 kastettu hallintoelimen jäsen, ja tuo vuosi on todistajien uskolle keskeinen ajankohta. Hän oli luultavasti myös ainoa jäsen, joka oli henkilökohtaisesti tavannut järjestön perustajan Charles Taze Russellin. Hän oli Rutherfordin ajan jälkeisen oppirakennelman pääarkkitehti kuten myös erottamiseen liittyvien sääntöjen päälaatija. Jumalallinen "mantteli", jonka hän väitetysti sai Rutherfordilta, ja josta kerrottiin kirjassa aiemmin, katosi hänen mukanaan.

Kirjoitin kirjeen sedälleni muutaman kerran sen jälkeen, kun luovuin hallintoelimen jäsenyydestä, vaikka en koskaan ajatellut saavani vastausta (enkä saanutkaan). En kirjoittaessani ajatellut häntä minään auktoriteettihahmona vaan pelkästään perheenjäsenenä ja ihmisenä. Kirjoitin olevani kiinnostunut hänen terveydentilastaan ja vakuuttaakseni, että minkään ihmisjärjestelmän säännöt eivät estäneet minua välittämästä hänestä. Toivoin erityisesti, että olisi ollut mahdollista istua alas ja keskustella hänen kanssaan kuin mies miehelle, sillä olen täysin vakuuttunut siitä, että hän ymmärsi, miten hauras monien järjestön opetusten raamatullinen perustus oli. Hän oli mies, jolla oli älyllistä voimaa ja mentaalista itsekuria, ja hän kykeni kirjoittamaan järkeviä selityksiä Raamatusta. Hänen peräänantamaton antaumuksensa ihmistekoiselle järjestölle sai hänet kuitenkin esiintymään sen pääpuolustajana, kun sen erikoisia opetuksia kyseenalaistettiin tai kun sen etuja uhattiin; hän teki niin vaikka se olisi merkinnyt Raamatun "mukauttamista" siten, että se näytti tukevan järjestön kantaa. Silloin hänen älykkyytensä harhautui pelkäksi mielikuvitukselliseksi kekseliäisyydeksi ja kyvyksi saada lukijat tekemään halutut johtopäätökset pelkällä uskottavalla sanahelinällä.

Tunnen tästä kaikesta surua. Hän näki järjestön jäsenmäärän kasvun muutamista tuhansista moniin miljooniin, näki sen päätoimiston kasvavan muutamasta rakennuksesta kokonaisuksi monikerroksisiksi kortteleiksi, ja näki sen julkaisutoiminnan kasvavan varsin pienestä kansainväliseksi painoimperiumiksi, mutta silti mikään tästä ei mennyt hänen mukanaan hautaan. Ja millään näillä numeerisilla tai materiaalisilla tekijöillä ei taatusti ole mitään vaikutusta siihen, millä tavalla Jumala ilmaisee joko siunauksensa tai moitteensa. Jo vuosia ennen hänen kuolemaansa kaikkien hänen kirjoittamiensa kirjojen painaminen oli lopetettu (vaikka jotkut ovat saatavilla CD-ROM-levyllä); periaatteessa ne on alennettu siihen muistoesineiden luokkaan, jossa Rutherfordin ja Russellin kirjoitukset ovat. Hänen varsin luovat profetioiden tulkintansa esimerkiksi Danielin kirjasta on monissa tapauksissa korvattu muilla tulkinnoilla, kun muuttuneet olosuhteet ovat tehneet sen välttämättömäksi. (Yhtenä esimerkkinä Neuvostoliiton hajoaminen torpedoi hänen tulkintansa Danielin 11:29-45:n pohjoisen ja etelän kuninkaasta.)

Kun vuonna 1988 kuulin hänen terveysongelmistaan ja siitä, että hänelle oli asennettu sydämentahdistin, halusin kirjoittaa hänelle jälleen. Tein kirjeessä katsauksen muutamiin hänen teksteihinsä ja puheisiinsa, joita pidin hänen

parhaimpinaan. Niissä esitetyt pätevät periaatteet olivat sellaisia, että jos niistä pidettäisiin aidosti kiinni, pitäisi monia järjestön nykyisiä kantoja ja väitteitä arvioida uudelleen. Kirjoitin mm. seuraavasti:

Meidän molempien elämä on loppuvaiheessaan. Olen hyvin tietoinen ja varma siitä, että kuten apostoli sanoi, "me kaikki tulemme seisomaan Jumalan tuomarintuimen edessä", jossa "jokainen meistä tulee tekemään tilin itsestään Jumalalle." Hänen Poikansa tulee tuomarina "sekä tuomaan pimeyden salaisuudet valoon, että tekemään sydänten aiheet ilmeisiksi, ja silloin kukin saa kiitoksensa Jumalalta." (Roomalaisille 14:10-12; 1. Korinttilaisille 4:5) Koska olen vakuuttunut Raamatun tuntemuksestasi, en voi ajatella sinun uskovan, että jäsenyys jossakin järjestössä tai uskollisuus sen eduille tulee olemaan ratkaiseva tekijä tuossa henkilökohtaisessa tuomiossa, tai että sillä useimmissa tapauksissa olisi mitään merkitystä. Mitä enemmän vanhenen ja mitä lähemmäksi elämän loppu tulee, sitä enemmän olen vakuuttunut siitä, että arvokkain asia, jota kukaan meistä voi jättää jälkeensä, on moraalinen perintö. Tuon moraalisen perinnön arvon määrittelevät ne periaatteet, joiden takana olemme seisseet; ne ovat periaatteita, jotka eivät ole uhrattavissa tai sivuutettavissa mukavuussyistä. Nuo periaatteet ovat ensisijaisesti täydellinen ja aito antaumus Jumalalle, tinkimätön alistuminen hänen Pojalleen ainoana Päänämme, totuuden kunnioittaminen, sekä myötätuntoinen huoli toisista yksilöinä, ei osana mitään suosimaamme järjestelmää.

Haluan todella jättää sellaisen perinnön, eikä mikään ole sydämessäni tärkeämpää. Roomalaiskirjeen 14:7 sanoo Phillipsin käännöksen mukaan: "Totuus on, että me emme elä tai kuole itsenäisinä yksilöinä. Joka käänteessä elämä yhdistää meidät Herraan, ja kun kuolemme, kohtaamme hänet kasvoista kasvoihin." Toivoisin, että jos emme missään muussa, niin ehkä edes tässä asiassa olemme samaa mieltä ja pidämme sitä yhtä tärkeänä.

Tähänkään kirjeeseen en saanut vastausta. Olen silti nyt iloinen siitä, että kirjoitin sen. Kun ajattelen setäni elämän päättymistä, en tunne surua vain siksi mitä tapahtui, vaan syvemmin sen vuoksi, miten toisin asiat olisivat voineet mennä.

Kun Fred Franz kuoli, yhdistykselle piti nimittää uusi presidentti, ja kuten tämän kirjan vuoden 1983 laitoksessa pidin todennäköisenä, Milton Heschel valittiin hänen tilalleen.⁸ Franzin kuolema ei auttanut tuomaan asioihin muutosta. Se ei kuitenkaan johtunut uudesta presidentistä kuten jotkut voivat sanoa, sillä yhdistyksen presidentillä ei ole enää mitään erityistä valtaa. Fred Franzin puheilla oli painoarvoa, mutta ei hänen virkansa vuoksi vaan siksi, että häntä pidettiin järjestön pääoppineena. Luvussa 10 käsitelty muutos "vuoden 1914 sukupolven" on ehkä ainoa suuri *opillinen* muutos, joka on tehty Fred Franzin kuoleman jälkeen, ja vuoteen 1914 liittyvät perusopetukset jäivät edelleen voimaan sen jälkeenkin.

Jos vuosien 1975-76 uudelleenjärjestelyjen lopullista vaikutusta voitaisiin verrata siihen, että talon väliseinien paikkaa vaihdettiin, niin hallinnon sisällä tapahtuvia henkilövaihdoksia voitaisiin verrata huonekalujen siirtämiseen uusiin paikkoihin tai uusien huonekalujen hankkimiseen – molemmissa tapauksissa itse talo kuitenkin pysyy samana. Kuten aiemmin mainittiin, kukaan niistä kymmenestä miehestä, jotka muodostivat hallintoelimen silloin kun minut nimitettiin siihen, ei ole enää elossa. Hallinnon pohjimmaisessa luonteessa ei ole tapahtunut merkittävää muutosta heidän kuolemansa johdosta. Lähes kahden vuosikymmenen ajan ne miehet, joilla oli kollektiivisesti suurin valta hallintoelimessä, olivat Milton Henschel, Ted Jaracz ja Lloyd Barry.⁹ Vuosien 1999-2008 välillä Lloyd Barry, Lyman Swingle, Karl Klein,

⁸ Vuoden 1983 laitoksessa tästä mainittiin sivulla 344.

⁹ Yhdeksän palvelusvuoteni aikana oli epätavallista, että näiden kolmen jäsenen kannattamat asiat eivät olisi saaneet riittävästi kannatusta muilta heidän kantansa läpimenemiseksi. Jäsenet Barr, Barber,

Milton Henschel, Dan Sydlik, Albert Schroeder ja Carey Barber kuolivat. Ted Jaracz on nyt 83-vuotias ja Jack Barr 95-vuotias. (Molemmat kuolivat vuonna 2010 eli samana vuonna kuin Raymond Franz, suom. huom.) Koska hallintoelimen pitkäaikaiset jäsenet ovat ikääntyneet, tulleet toimintakyvyttömiksi tai kuolleet, on siihen siksi pitänyt nimittää seitsemän uutta jäsentä. Ensin vuonna 1994 nimitettiin Gerrit Lösch Itävallasta ja neljä muuta vuonna 1999: Samuel Herd (ensimmäinen afroamerikkalainen jäsen), Stephen Lett, Guy Pierce ja David Splane. Vuonna 2005 siihen lisättiin kaksi uutta jäsentä, Geoffrey Jackson ja Anthony Morris III, ja jäsenmäärä on siten yhdeksän. (Vuoden 2008 jälkeen hallintoelimeen on nimitetty Mark Sanderson (2012) ja Kenneth Cook (2018). Guy Pierce kuoli vuonna 2014, suom. huom.)

Tämä nostaa esiin jälleen erään seikan, joka tekee tiettyjen ajankohtien painottamisesta ongelmallista. Nämä seitsemän uusinta jäsentä tunnustautuvat kuuluvansa "voideltujen" luokkaan. *Vartiotorni* opettaa, että jumalallinen kutsu tulla osaksi "voideltujen luokkaa" ja 144000:n kokoaminen oli päättynyt vuoteen 1935 mennessä, ja sen korvasi kutsu maalliseen elämään osana "suurta joukkoa".¹⁰ Se mikä pitää paikkansa Gerrit Löschistä, pitää paikkana myös muista uusista jäsenistä. Hän syntyi vuonna 1941 eli *27 vuotta vuoden 1914 jälkeen* ja hänet kastettiin vuonna 1959 eli noin *24 vuotta sen jälkeen*, kun taivaallinen kutsu väitetyesti vaihtui maalliseen vuonna 1935. Sama pitää paikkansa myös kuudesta uusimmasta jäsenestä ja heidän keski-ikänsä osoittaa, että he myös syntyivät "rajapyykkivuoden" 1935 jälkeen (David Splane syntyi vuonna 1944). Jotta joku nykyään elävä olisi voinut olla "voideltu" vuonna 1935, hänen olisi pitänyt olla vähintään teini-ikässä tunnustautuakseen silloin sellaiseksi, ja se tarkoittaisi, että hän olisi nyt yli 85-vuotias. Kuinkahan monet nykyisestä 9100 "voidellusta" ovat sen ikäisiä? Aivan kuten vuosien kulumisen sai aikaan sen, että "vuoden 1914 sukupolven" liittyvistä väitteistä oli nolostuttavan vaikea pitää kiinni, sama pitää paikkansa vuodesta 1935, jolloin "voideltujen" luokan kokoamisen oletetaan saavuttaneen jumalallisesti valitun päätepisteensä. (Tämä opetus vuodesta 1935 hylättiin vuonna 2007, suom. huom.)

Hallintoelimen nykyisten jäsenten ja etenkin niiden, joilla on eniten vaikutusvaltaa, pitää hyväksyä uudet jäsenet. Sen sijaan että tämä lisäisi muutosten todennäköisyyttä, valintaprosessi pyrkii pitämään kiinni nykytilanteesta. Ei ole epäilystäkään siitä, että on yhä vaikeampi löytää hallintoelimeen "sopivia" jäsenkandidaatteja, kun "voideltujen" miesten määrä vähenee. Voisi *kuvitella*, että tämä velvoittaisi hallintoelimen jossain vaiheessa peräytymään siitä perusvaatimuksesta, että sen jäseniä voivat olla vain tuohon luokkaan kuuluvat miehet. Sitä olisi kuitenkin vaikea sovittaa yhteen "uskollisen ja ymmärtäväisen orjaluokan" etuoikeutetun aseman oppiin. (Vuonna 2012 opetus "orjaluokasta" hylättiin ja "orja" alkoi merkitä vain hallintoelintä, suom. huom.)

Jotkut pitivät ilmoitusta *Vartiotornissa* 15. huhtikuuta 1992 sivulla 31 ehkä merkinä muutoksesta tähän suuntaan. Lehden kaksi pääartikkelia esittelivät sen

Booth, Gangas ja Pötzingler lähes aina kannattivat heidän kantojaan kyselemättä. Lyman Swinglen sanoja kuunneltiin aina kunnioittavasti ja niillä oli huomattavaa painoarvoa. Mutta kun joku asia nousi esille, hänen näkemyksensä ja kantansa usein kumottiin, mikäli ne eivät olleet samassa linjassa kolmen mainitun jäsenen ajatusten kanssa. Aika ajoin Dan Sydlik oli halukas tukemaan muuta kuin perinteistä kantaa, mutta hänen puheilleen ei annettu samanlaista painoa kuin mainitun kolmen jäsenen tai edes Lyman Swinglen puheille.

¹⁰ Kuten on mainittu aiemmin, varhaiset *Vartiotornin* artikkelit opettivat vuoden 1881 olleen se aika, jolloin kutsu tulla osaksi 144000:n "morsianluokkaa" päättyisi ja "taivaallisen kutsun ovi suljettaisiin". Kun vuosi 1881 tuli ja meni, ja jäi yhä kauemmaksi taakse, sen merkityksestä luovuttiin ja se periaatteessa korvattiin noin puolta vuosisataa myöhemmin vuodella 1935.

Vartiotorni-Seuran opetuksen, jonka mukaan kristityt nykyään kuuluvat kahteen luokkaan: "kansalaisiin" ja "vierasmaalaisiin" tai toisin termein "hengellisiin juutalaisiin" ja "hengellisiin pakanoihin". Siten noin 9100 "voideltujen luokan" jäsentä ovat "kansalaisia" ja "hengellisiä israelilaisia", jotka muodostavat "valitun suvun" ja "kuninkaallisen papiston" (1. Pietarin kirje 2:9), kun taas miljoonat "muut lampaat" ovat "vierasmaalaisia", "hengellisiä pakanoita". Heitä verrataan niihin "vierasmaalaisiin", jotka "rakentavat muureja" tai ovat "maanviljelijöitä" ja "viininkasvattajia" Israelille. Näitä suoritettuja palveluksia pidetään itse Raamatun tekstissä todisteena alamaisuudesta niille, joille ne suoritettiin.

Tämä kaikki on silmiinpistävästi ristiriidassa apostolien kirjoitusten kanssa. Niissä ei puhuta moisesta luokkajaoista, vaan sen sijaan painotetaan kristittyjen tasa-arvoista asemaa Jumalan edessä. Paavalikin sanoi, että Kristuksessa ei ole 'erotusta juutalaisen ja kreikkalaisen tai orjan ja vapaan välillä.' (Roomalaisille 10:12; Galatalaisille 3:28; Kolossalaisille 3:11) Vartiotorni-Seuran opetuksissa nuo kirjaimelliset rodulliset ja taloudelliset erot korvataan *hengellisen* rodun erolla ja *hengellisellä* alamaisuudella tai orjuudella. Vartiotorni-Seura "sovittaa" kristillisen järjestelyn Vanhan Liiton olosuhteisiin ja järjestelyihin, ja tavallaan hengellisesti puhuen "kääntää kelloa taaksepäin" esikristillisiin aikoihin, ja mitätöi sen radikaalin muutoksen, jonka Kristus sai aikaan.

Sama lehti esittelee vielä kolmannen luokan tai alaluokan eli hengelliset "netinit" ja "Salomon palvelijoiden jälkeläiset". Artikkelit korostavat, että nämä ryhmät korotettiin pelkästä orjuudesta *korkeampaan asemaan* ja niissä lainataan tietoteoksia, jotka puhuvat netinien 'korotetusta sosiaalisesta asemasta' ja heidän 'vakiintuneen niin täydellisesti pyhän viran haltijoiden ryhmäksi, että heille suotiin etuja'. Perustelematta asiaa mitenkään Raamatulla, artikkelit väittävät, että tällä Vanhan Testamentin tilanteella pitäisi olla rinnakkaisuus nykyään. (Alussa aineisto liittää netineihin temppelein ei-leeviläiset "mies- ja naislaulajat", mutta sen jälkeen heitä ei mainita epäilemättä siksi että heihin sisältyi naisia. Artikkelien kirjoittaja siis päättää mielivaltaisesti, miten pitkälle väitetyn rinnakkaisuuden pitäisi mennä ja mitä sen pitäisi tai ei pitäisi sisältää.) Artikkelit jatkaa painottamalla miesryhmää, jolla olisi "hallinnollisiin vastuisiin" liittyviä etuja, ja he siksi edustavat muinaisia "netinejä" ja "Salomon palvelijoiden jälkeläisiä". He ovat nykyisiä matkavalvojia, haaratoimistokomiteoiden jäseniä, miehiä, jotka valmistavat aineistoa julkaistavaksi päätoimistossa, tai jotka valvovat Seuran asuntoja, painoja tai rakennustyötä eri maissa. Varsin selvästi tämä jättää loput "vierasmaalaiset" eli muut miljoonat "hengelliset pakanat" tai "muut lampaat" alempaan asemaan, joilla on vähemmän etuja kuin tällä nyt tunnistetulla uudella alaluokalla. Artikkelien taustalta huokuu rakkauden henki erikoisetuihin ja järjestölliseen asemaan. Tämä henki kuin personoituu siinä etujen ja auktoriteetin ylivallassa, joka hallintoelimen jäsenillä on; he ovat kiistämättä 'omassa luokassaan'.

Järjestely, jonka mukaan muita miehiä voi olla mukana hallintoelimen komiteoiden kokouksissa, ja joka ilmeisesti oli syynä näiden artikkeleiden kirjoittamiseen, on uusi vain mukana olevien miesten *määrän* suhteen. Alusta alkaen kun hallintoelimen komiteat muodostettiin vuonna 1976, miehiä päätoimistosta nimitettiin viiden hallintoelimen komitean (Henkilökunta-, Julkaisu-, Palvelus-, Opetus-, ja Kirjoituskomiteat) sihteereiksi, ja jokainen näistä viidestä miehestä (David Mercante, Don Adams, Robert Wallen, David Sinclair ja Karl Adams) kuului "ei-voideltujen" luokkaan. Nämä sihteerit eivät vain istuneet komiteansa kokouksissa vaan heidän sallittiin myös *osallistua* keskusteluihin, vaikkakaan he eivät voineet äänestää. *Vartiotornin* 15. huhtikuuta 1992 ilmoituksessa ei sanota mitään äänestämisestä ja

voidaan olettaa, että se pysyy vain hallintoelimen jäsenten etuoikeutena komitean kokouksessa. Ilmeisesti vain hallintoelimen jäsenet ovat läsnä koko elimen istunnoissa (joihin edes em. sihteeri eivät osallistuneet.)

Uusi järjestely ei siis merkinnyt mitään muuta. Sen sijaan, että *komiteoiden* kokouksissa olisi läsnä yksi hallintoelimen ulkopuolinen henkilö, nyt heitä olisi kaksi tai kolme. Vain järjestössä, jossa asemaa ja etuoikeutta pidetään niin kovin tärkeänä, voidaan tällainen pieni tarkistus esittää niin huomattavan merkityksellisenä, että siitä piti esittää maailmanlaajuinen ilmoitus.

Järjestö ei voisi todellisuudessa tuoda "ei-voideltuja" miehiä itse hallintoelimeen samalla heikentämättä olennaisesti väitettään "uskollisesta ja ymmärtäväisestä orjaluokasta", joka koostuu vain "voidelluista" henkilöistä. Omasta kokemuksestani voin sanoa, että eri maissa on kiistattomasti paljon "ei-voideltuja" miehiä, jotka ovat paljon kyvykkäämpiä kuin monet nykyiset hallintoelimen jäsenet. Heillä on parempi tuntemus Raamatusta, he ovat pätevämpiä käyttämään sitä, heillä on selkeästi syvempää ymmärrystä, ja jopa heidän hengellisyytensä taso on korkeampi. Mutta jos eliittiryhmä myöntäisi sen heille, sen pitäisi asettaa hengellisiä "vierasmaalaisia" samalla tasolle hengellisten "kansalaisten" kanssa ja nostaa hengelliset "ei-leeviläiset tempelin palvelijat" samalle tasolle hengellisen "kuninkaallisen papiston" kanssa. Se sumentaishi ja käytännössä purkaisu kaikki ne erot, joita Vartiotorni-Seura on opetuksessaan peräänkuuluttanut viimeiset puoli vuosisataa. Luulisin että hallintoelin vastustaa tekemästä siten niin pitkään kuin se on mahdollista. Kuten 1914-opetuksenkin tapauksessa, kiihkeästi kannatetuista perinteisistä näkemyksistä saattaa tulla kuin turhauttavat kahleet, jotka estävät heitä toimimasta viisaasti ja käytännöllisesti. Heitä ehkä auttaa se, että aika ajoin vuosien mittaan jotkut järjestön nuoremmat jäsenet ovat päättäneet olevansa "voideltuja" (kuten seitsemän viimeisimmän jäsenen tapauksessa), ja niinpä heistä on tullut mahdollisia kandidaatteja hallintoelimen jäseniksi.

Kun toivotaan, että henkilövaihdokset saisivat järjestössä aikaan reformin, silloin ajatellaan, että tietyt vastuussa olevat miehet ovat saaneet aikaan nykyisen tilanteen. Tämä on mielestäni suuri virhe ja pitää paikkansa vain toissijaisesti. Kuten on todettu aiemmin, tietty *käsité* hallitsee, eli se *pohja*, jolle koko uskonto on rakennettu.

Jehovan todistajien uskonto ei erotu muista eniten siksi, että he eivät usko ikuiseen kidutukseen, kuolemattomaan sieluun tai kolminaisuuteen, tai että he käyttävät nimeä Jehova tai uskovat paratiisiin maan päällä. Tätä ei pidä koskaan jättää huomiotta. Jokainen näistä opetuksista voidaan löytää myös muista uskonnollisista järjestöistä.¹¹

Seikka, joka erityisesti erottaa heidät muista ryhmistä on avainopetus, joka keskittyy vuoteen 1914, ja jonka mukaan Kristuksen aktiivinen hallinto ja tuomio alkoi silloin ja mikä tärkeintä: silloin *hän valitsi Vartiotorni-järjestön viralliseksi kanavakseen*, myönsi kaikkien maallisten etujensa *koko hallinnan* "uskolliselle ja ymmärtäväiselle orjaluokalle" ja antoi *täyden vallan* sen hallitsevalle elimelle. Tämän avainopetuksen osittainkin hylkääminen vaikuttaisi koko oppijärjestelmään ja on äärimmäisen epätodennäköistä, että niin tehtäisiin, sillä sellaista muutosta olisi hyvin vaikea selittää. Tällä hetkellä on syytä vain odottaa, että *Vartiotornissa* ja muissa julkaisuissa yritetään päättäväisesti pönkittää niitä tulkintoja, jotka tukevat tuota vuotta tai ovat seurausta siitä, sekä pidetään yllä uskoa tuohon vuoteen perustuviin

¹¹ Näitä eivät ole vain erilaiset "Raamatuntutkijoiden" ryhmät, joista monet toimivat kansainvälisesti, vaan myös jotkin Church of God -ryhmän uskonnot uskovat lähes samalla tavoin näistä asioista. Seitsemännen Päivän Adventtikirkot uskovat sielujen olevan unessa, ne eivät usko ikuiseen kidutukseen ja uskovat paratiisimaahan, jota Kristuksen valtakunta hallitsee.

väitteisiin. Noista väitteistä tärkein liittyy *järjestölliseen auktoriteettiin*, ja edelleenkin kampanjoidaan hyvin voimakkaasti sen puolesta, että tuki ja uskollisuus tuolle valtajärjestelmälle vahvistuisi. Jos historia toistaa itseään, nykyinen johto tulee jatkamaan samalla linjalla ja torjuu kaiken sellaisen, joka ei tue ja edistä perinteisiä opetuksia, toimintatapoja ja voimassaolevia sääntöjä.

On totta, että jokainen kuluva vuosi asettaa lisää paineita 1914-opetukselle ja siihen liitetyille väitteille jumalallisesti nimitetystä vallasta. Kuten todisteet osoittavat, opetusta vuoden 1914 "sukupolvesta" oli liian vaikea pitää uskottavasti yllä, joten siihen tehtiin "tarkistus". Siitä huolimatta uuden vuosituhatvuoden vaihduttua ja etenkin vuoden 2014 lähestyessä vuosi 1914 alkaa varmasti näyttää monista varsin kaukaiselta. Vuoden 1914 "sukupolven" tehty oppimuutos saattaa lopulta olla vain ongelman väliaikaista lykkäämistä eteenpäin ja ikään kuin hallintoelimen "viivytystaistelua" armottomasti etenevän ajan vaikutuksia vastaan.

On olemassa ranskalainen sanonta *Plus ça change, plus ça reste le même*, joka tarkoittaa: "Mitä enemmän asiat muuttuvat, sitä enemmän ne pysyvät samoina." Viime vuosina tehdyt muutokset loppujen lopuksi vain havainnollistavat järjestön sisintä luontoa, sen muuttumattomuutta luonnetta sekä hallitsevaa ajattelutapaa. Kuten jo tehtyjen muutosten kohdalla, myös mahdollisesti tulossa olevia muutoksia tullaan lähes varmasti pitämään merkkinä edistyvästä ymmärryksestä eikä virheiden korjaamisesta. Niistä menneistä opetuksista ja järjestelyistä, jotka hylätään, voidaan sanoa, että ne olivat 'Jumalan tahto silloin'.

Kaikesta tästä mieleeni tulee jotkin Charles Davisin esittämät ajatukset. Hän oli entinen pappi ja johtava brittiläinen katolinen teologi. Hän kirjoitti kirjan *A Question of Conscience*, jossa hän totesi kirkon johtohahmojen kirjoituksista näin:

Sanat eivät ole eläviä. Ne eivät palvele eläviä mieliä, vaan ne ovat pysyvän, muuttumattoman kaavan orjia... Mitä tahansa kysymysten esittämistä... tai vielä löytämättä olevan totuuden nöyrää etsimistä vältetään huolellisesti. Ennen kaikkea mitään mennyttä virhettä ei koskaan myönnetä eikä rehellisesti tunnusteta, että nykyiset lausunnot ovat ristiriidassa vanhojen opetusten kanssa... Viralliset dokumentit tavallisesti peittelevät muutokset asenteissa ja opetuksissa, ja käyttävät harhaanjohtavia väitteitä osoittaakseen jatkuvuutta arvostettujen edeltäjien linjan kanssa.

Kuten todisteet ovat osoittaneet, näin Vartiotorni-Seura pohjimmiltaan toimii, kun se myöntää opetuksissaan tehdyn muutoksen. David kertoo asian vaikutuksesta järjestössä oleviin ihmisiin ja sanoo:

...kaikki aito rakkaus perustuu totuuteen. Kristillinen rakkaus ei ole tässä poikkeus. Se nojaa uskoon, joka on portti Jumalan totuuteen ja vapauttaa ihmisen koko totuuteen. Kristityt, joista tehdään jäykkiä ja pelokkaita tukahduttamalla kysymykset, eivät voi rakastaa siten kuin pitäisi. Heillä ei ole kristillisen totuuden täyttä perustaa rakkaudelleen. He pelkäävät sitä vapautta, joka vapauttaisi heidät rakastamaan. He ovat liian tukahdutettuja ja huolestuneita tavataksaan muita iloisina ja suvaitsevina... Vain ne, jotka ravistavat päältään järjestelmän paineen ja pystyvät suurelta osin jättämään sen huomiotta, pystyvät vapauttamaan kristillisen rakkauden täyden voiman...

Ihmisiä kuitenkin pitää vankinaan järjestelmä, jossa heillä ei ole puhevapautta ja jossa he eivät voi olla oma itsensä. He ovat vastahakoisia lähtemään siitä, koska he eivät näe vaihtoehtoa, ja vaistomaisesti haluavat jonkin sosiaalisen verkoston, jossa elää kristittyinä. Mutta mitä hartaampia he ovat, sitä suurempi on paine elää sellaisen rakenteen alaisena, joka yksinkertaisesti ei vastaa heidän kokemuksiinsa ja tarpeitaan. Lähiaikojen muutokset ovat kasvattaneet painetta herättämällä ensin toiveita, mutta jättämällä ne täyttämättä, ja tämä on vain osoittanut, että nykyisen järjestelmän näpertely ei ole ratkaisu...

Uudistuksesta puhutaan paljon ja se on puettu korkealentoiseen hengelliseen kieleen,

mutta kun ensimmäiset tunnustelevat reformit alkavat vaikuttaa, johtoasemassa olevat ottavat takapakkia esittäen varoituksia ja julkaisten uusia rajoituksia... Selvä tosiasia on, että nykyinen järjestelmä ei salli kuin pinnallisia tarkennuksia. En halua antaa sellaista vaikutelmaa, että vähättelisin reformin eteen työskentelevien jaloja yrityksiä. Ihailen heidän päämääriään ja omistautuneisuuttaan. Mutta minusta näyttää siltä, että he eivät voi täysin onnistua nykyisen institutionaalisen kirkon puitteissa. He pyytävät enemmän vapautta kuin se voi antaa menettämättä nykyistä identiteettiään.¹²

Samoin myös jotkut Jehovan todistajat pitävät yllä toivoa jonkinlaisesta suuresta reformista, vaikka todisteet eivät puhu sellaisen puolesta. Kuten aiemmin on todettu, hiljattain tehdyissä muutoksissakin tuntuu olevan kyse sairauden oireiden eikä sen syyn hoitamisesta, joka on järjestön vallan voimakas painottaminen, ja sen oikeus hallita ihmisten omaatuntoa ja henkilökohtaista ajattelua. Kuten Davis asian ilmaisee: "On mahdollista, että sairauden syytä esitetään sen lääkkeeksi."

Niinpä jokainen *Vartiotornin* artikkeli, joka esittää jonkun suuren muutoksen, ei pysty kohtaamaan sitä ongelmaa, että alkuperäinen järkeily ja raamatullinen sovellus oli väärä, ja siksi muutos oli tehtävä. Sen sijaan se pyrkii sinnikkäästi esittämään muutoksen siten, että lukijan on luotettava ja alistuttava *järjestelmään, joka esitti väärän ymmärryksen*, eikä vain esittänyt sitä, vaan vakuutti sen olevan oikea ja ryhtyi toimiin ketä tahansa sellaista vastaan, joka ei sitä hyväksynyt. Jokaisen muutoksen kohdalla voidaan myös nähdä selvät ja valitettavat todisteet siitä, että sen taustalla ei ollut rakkaus totuuteen, syvä kiintymys Raamattuun tai myötätunto ihmisiä kohtaan, vaan se, että edellisestä kannasta oli tullut epäilyttävä, jota oli vaikea pitää yllä – joskus nolostuttavassakin määrin, kuten vuoteen 1914 liittyvissä opetuksissa – tai koska asiaan liittyi verotuksen välttäminen tai jotkin muut rajoitukset.¹³ Tämän vuoksi kaikki toiveet aidosta ja perustavanlaatuisesta reformista ovat ainakin tällä hetkellä pohjimmiltaan toiveajattelua.

Jos katsotaan mitä aiheesta on sanottu protestanttisessa tai evankelisessa leirissä, löydämme nämä tutkija Daniel Taylorin ajatukset kirjassa *The Myth of Certainty*:

Kaikkien instituutioiden ja alakulttuurien ensisijainen tavoite on niiden oma säilyminen. Uskon säilyttäminen on keskeinen asia Jumalan suunnitelmassa ihmisiä varten, mutta jonkun tietyn uskonnollisen instituution säilyttäminen ei ole. Älä oleta niiden, jotka johtavat näitä instituutioita, tajuavan tätä eroa helposti. Jumala ei tarvitse ketään tiettyä ihmistä, kirkkoa, uskonsuuntaa, uskontunnustusta tai järjestöä toteuttaakseen tarkoituksensa. Koko suuresta valikoimasta hän käyttää niitä, jotka ovat valmiita käytettäväiksi, mutta sivuuttaa ne, jotka toimivat oman etunsa hyväksi.

Kuitenkin instituutioiden kyseenalaistaminen merkitsee monen mielestä hyökkäämistä Jumalaa vastaan – sellaista ei siedetä pitkään... Todellisuudessa he suojelevat itseään, omaa maailmankatsomustaan ja turvallisuudentunnettaan. Uskonnollinen instituutio on antanut heille tarkoituksen ja jossain tapauksissa uran. Jokainen, joka koetaan näille asioille uhkana, todella on heille uhka.

Tähän uhkaan vastataan usein voimalla tai se tukahdutetaan edes ennen kuin se nousee... instituutiot ilmaisevat voimansa selvimmän ilmaisemalla, tulkitsemalla ja voimistamalla alakulttuurinsa sääntöjä. Joka instituutiolla on sääntönsä ja tapansa voimistaa niitä;

¹² *A Question of Conscience* (Hodder and Stoughton, London, 1967), s. 65, 66, 77, 78, 81.

¹³ Kuten aiemmin on mainittu, järjestöllä on ollut vakavia ongelmia useassa Euroopan maassa saada tietty asema ja edut, jotka uskonnolliset järjestöt yleensä saavat. Hallitukset Saksassa, Ranskassa, Venäjällä ja muissa maissa ovat panneet toimeen sääntöjä tai antaneet sakkoja, jotka ovat aiheuttaneet huolta. Siviilipalveluskysymyksessä tehty muutos saattaa liittyä tähän. Erottamisoppi ja verensiirtojen kieltäminen ovat kritiikin kohteena. Koska järjestön julkista "imagoa" halutaan kohentaa, on perustettu tiedotusosastoja ja yritetty antaa toiminnasta myönteinen kuva uutismedioissa.

joistakin on kerrottu selvästi, toisista ei, mutta ne ovat silti aivan yhtä todellisia.¹⁴

On syytä huomata, että kirjoittaja ei puhunut Jehovan todistajista vaan uskonnollisista instituutioista laajemmassa mitassa. Ihmiset monissa uskonnoissa tekevät sen yleisen virheen, että ajattelevat sitoutumisen uskonnolliseen järjestelmään olevan sama asia kuin sitoutuminen Kristukseen Herrana.

Mieleeni tulee tässä sanonta, jonka eräs ystäväni kertoi:

Se mieli, joka hylkää kerran ja ainiaaksi katteettoman toivon, saa tilalle alati kasvavan tyyneyden.

Olen huomannut tämän pitävän paikkansa omassa tapauksessani. Tiedän, että se on pitänyt paikkansa monien muidenkin kohdalla.

Alussa voi joutua kokemaan ahdistusta. Sitä voi joskus seurata siitä nöyryyttävästä kokemuksesta, kun jotkut miehet kuulustelevat sinua ja tosiasiaassa vievät ihmisarvosi; he tekevät arvovaltansa tiettäväksi ja kuvittelevat voivansa antaa sinulle epäsuotuisan tuomion Jumalan edessä. Vaikka saattaisit tuntea itsesi sisältä rikki revityksi, jälkepäin koet selvän helpotuksen ja rauhan. Se ei tule vain sen tietämisestä, että olet vihdoinkin sellaisten miesten ulottumattomissa, etkä enää heidän kirkollisen syynäyksensä ja painostuksensa kohteena. Itse totuus sekä se, että kieltäytyy tekemästä myönnytyksiä sen suhteen, tuovat vapauden muillakin hienoilla ja ihanilla tavoilla. Mitä vastuullisemmin ihminen käyttää tuota vapautta, sitä suuremmat ovat siitä tulevat hyödyt.

Kaikkein suurin vapaus, josta voi nauttia, on saada palvella Jumalaa ja hänen Poikaansa, sekä myös tehdä hyvää kaikille ihmisille ilman, että epätäydelliset ihmiset ovat sanelemassa miten se tehdään. On vapaus toimia sen mukaan, mitä oma omatunto sanelee ja mitä oma sydän motivoi tekemään. Tuon vapauden myötä tuntuu kuin jokin raskas taakka olisi nostettu pois hartioilta tai jotain painavaa lastia olisi kevennetty. Jos ihminen todella arvostaa tätä vapautta, se saa hänessä aikaan halun tehdä enemmän eikä vähemmän Niiden palveluksessa, jotka tuon vapauden antavat.¹⁵

Niin traumaattinen kuin muutos saattaa alussa ollakin, se voi johtaa siihen, että saa kehittää todella *henkilökohtaisen* suhteen näihin kahteen suurimpaan Ystävään. Muutoksen toteuttamisessa on ehkä tärkeintä ja eniten avuksi se, että täysin ymmärtää tarvitsevansa henkilökohtaisen suhteen Jumalaan ja hänen Poikaansa. Ilman sitä ihminen tuntee ehkä olevansa ilman identiteettiä, kun hän ei ole jäsen missään järjestössä.

Kristus painotti selvästi tuon suhteen *henkilökohtaista* luonnetta. (Matteus 10:32, 33) Hänen kutsunsa ei kuulunut: "Tulkaa minun järjestööni" tai "tulkaa johonkin tiettyyn kirkkoon tai uskontokuntaan", vaan "tulkaa *minun* luokseni." (Matteus 11:28) Kun hän kertoi kuvauksen viiniköynnöksestä ja sen oksista, hän ei sanonut: "Minä olen viiniköynnös ja uskonnolliset järjestöt ovat sen oksat, ja te olette niissä olevia lehtiä" vaan "minä olen viiniköynnös ja *te* olette oksat", jotka ovat suoraan yhteydessä häneen. (Johannes 15:5) Kauniissa kuvauksessaan hyvästä paimenesta hän sanoo: "Minä olen se hyvä paimen, ja minä tunnen lampaani, ja minun lampaani tuntevat minut, niin kuin Isä tuntee minut ja minä tunnen Isän, ja minä annan sieluni lampaiden puolesta." (Johannes 10:14, 15) Tuohon aikaan paimenet antoivat nimen jokaiselle lampaalleen ja saattoivat siten "kutsua lampaitaan nimeltä" (Johannes 10:3)

¹⁴ Daniel Taylor, fil. toht., *The Myth of Certainty*, (Word Books, Waco, Texas, 1986), s. 29, 30.

¹⁵ Galatalaisille 5:1, 13, 14; 1. Korinttilaisille 9:1, 19; Kolossalaisille 3:17, 23-25.

On ihanan lohdullista ja luottamusta herättävää tietää, että hyvänä Paimenenamme Jumalan Poika tietää jokaisen laumastaan nimeltä ja välittää meistä henkilökohtaisesti ja yksilöllisesti.

Loipa jäsenyys jossain uskonnollisessa järjestelmässä millaisen "yhteenkuuluvuuden" tunteen tahansa, sitä ei voida ikinä verrata sen läheisen ja henkilökohtaisen suhteen voimaan, kauneuteen ja voimistavaan vaikutukseen, josta Raamattu puhuu. Pojan rakkaus heijastaa hänen Isänsä rakkautta, josta apostoli kirjoittaa: "Heittäkää kaikki murheenne hänen kannettavakseen, sillä hän pitää teistä huolen."¹⁶

Meidän on myös tunnustettava, että vain henkilökohtainen usko on todella aitoa; siihen on päädytty ja se on myös hankittu itse. Ei ole olemassa ryhmäuskoa tai kollektiivista uskoa – paitsi siten, että jokainen *yksilö* ryhmässä on hankkinut sellaisen uskon henkilökohtaisesti ja yksilöllisesti ja ilmaisee sitä. Vakaumuksellakaan ei ole merkitystä tai arvoa, jollei se ole yksilöllinen ja henkilökohtainen. Jos uskoo siksi, että toiset uskovat, on kyse lainatusta vakaumuksesta ja uskosta. Usko ja vakaumus ovat aitoja ja johtavat elämään vain, jos ne ovat lähtöisin yksilön omasta mielestä ja sydäimestä.

Apostoli osoittaa, että kyseessä on henkilökohtainen asia, kun hän kirjoittaa: "Sydämen usko tuo vanhurskauden, suun tunnustus pelastuksen... Onhan kirjoitettu: 'Jokainen, joka huutaa avukseen Herran nimeä, pelastuu.'" (Roomalaisille 10:10, 13, KR92) Tässä ei kuvata sitä, että vain suulla toistettaisiin jonkun uskonnollisen järjestelmän perinteisiä opetuksia, ja jota profeetta kuvaa palvonnaksi, joka perustuu "opittujen ihmiskäskeyjen" mekaaniseen toistoon. (Jesaja 29:13, KR92) Tuomion hetkellä me emme seiso Jumalan ja hänen Poikansa edessä jonkin kirkon tai järjestön jäseninä. Seisoimme siinä yksilöinä ja "jokainen meistä tulee tekemään itsestään tilin Jumalalle." – Roomalaisille 14:10-12

Valitettavasti useimmilla todistajilla ei ole sellaista läheistä toveruutta taivaallisen Isän kanssa kuin heillä pitäisi olla. Järjestö on estänyt sen tunkeutumalla itse etualalle, valloittamalla valtaosan hengelliseltä näyttämöltä ja keskittämällä niin paljon huomiota omaan tärkeyteensä. Järjestön hahmo hämöttää niin suurena, että se on jättänyt varjoonsa Jumalan oman Pojan suuruuden; se on hämärtänyt monien näkyvistä sen, miten hän kutsuu ihmisiä lämpimään suhteeseen kanssaan ja vääristänyt heidän käsityksensä hänen myötätuntoisesta persoonallisuudestaan.¹⁷ Ei ole siksi yllättävää, että monet niistä, jotka erotetaan järjestöstä, tuntevat kompuroivansa ja olevansa yksinäisiä ja kuin tuuliajolla. Tämä johtuu siitä, että he eivät ole enää sidoksissa johonkin näkyvään valtarakenteeseen, heidän elämänsä ei ohjaa enää sen ohjelmoitu toimintarutiini, eivätkä he enää tunne sen sääntöjen ja säädösten rajoittavaa painetta.

Jossain mielessä näyttää siltä, että usein ihmisen on käytävä läpi tällainen tuskallinen koettelemus voidakseen täysin ymmärtää, mitä täysi luottamus Jumalaan ja hänen Poikaansa todella merkitsee. Kaikki tuntemani henkilöt, jotka ovat tällaisessa tilanteessa tajunneet tarpeensa lähestyä Jumalaa ja lukea huolella hänen Sanaansa, sekä osoittaa kiinnostusta toisiin olemalla hengellisesti kannustavia ja rohkaisevia, ovat selvinneet kokemuksesta hyvin; he ovat vahvistuneet suuresti ja lujittuneet vahvemmin ainoalle todelliselle perustalle, joka on usko Jumalan järjestelyihin hänen Poikansa kautta.¹⁸ He ovat tajunneet paremmin kuin koskaan aiemmin sen läheisen suhteen, joka heillä on Isäntäänsä ja Omistajaansa *hänen* opetuslapsinaan. Paimen

¹⁶ 1. Pietarin kirje 5:7; vrt. Matteus 6:26-33.

¹⁷ Matteus 11:28-30; Markus 9:36, 37; 10:13-16; Luukas 15:1-7; Johannes 15:11-15.

¹⁸ Psalmit 31:11-16; 55:2-6, 12-14, 22; 60:11, 12; 94:17-22; Roomalaisille 5:1-11; 8:31-39.

kohtelee lampaitaan henkilökohtaisina ystävinä, joille hän antaa yksilöllistä ja henkilökohtaista huomiota ja huolenpitoa, eikä sellaisina lampaina, jotka ihmiset ovat vain sulkeneet valtavaan karsinaan. Olivatpa he minkä ikäisiä tahansa, tai kestävä heiltä miten kauan tahansa oivaltaa tämä asia, heidän tunteitaan kuvaa hyvin tunnettu sanonta: "Tämä on loppuelämäni ensimmäinen päivä." Heidän tulevaisuudenkuvansa on onnellinen ja myönteinen, sillä heidän toivonsa ja tavoitteensa ovat riippuvaisia Jumalasta eikä ihmisistä.

Vaikka ihminen ajattelee näin hän ei silti luule, ettei Jumalalla olisi laumaa tai Jeesuksen Kristuksen johtamaa seurakuntaa. Miten joku voi tulla sen jäseneksi? Vain ja ainoastaan yhdellä asialla on merkitystä. Se ei ole kytkös johonkin uskontokuntaan, kirkolliseen ryhmään tai järjestöön, taikka jäsenyys niissä. Raamatun mukaan sellaisella ei ole asiassa merkitystä. Ihminen osoittaa, että hän on osa tuota uskovien joukkoa seuraamalla sen Pään eli Jumalan Pojan johtoa ja opastusta, ja liittymällä häneen; vain yksin sillä on merkitystä. Jumalan järjestelyssä on vain yksi välittäjä ja se on Jeesus Kristus, eikä mikään ihmisjärjestö voi lisätä itseään mukaan kuvaan kanssävälittäjäksi tai täydentäväksi välittäjäksi. (Efesolaisille 4:11-16; 1. Timoteukselle 2:3-6) Tuossa seurakunnassa olevien uskovien välillä on *keskinäinen suhde* ja *riippuvuus toisista*, mutta ei minkään järjestörakenteen vuoksi, vaan siksi, että "me olemme toinen toisillemme kuuluvia jäseniä" ja siten olemme "alamaisia toinen toisillemme Kristuksen pelossa", emmekä millekään valtaapitävälle ryhmälle. – Efesolaisille 4:25; 5:21.

Jumalan Poika vakuutti, että hänellä ei tulisi olemaan tosi seuraajia vain ensimmäisellä vuosisadalla tai nykyaikana, vaan myös kaikkina väliin jäävinä vuosisatoina, sillä hän sanoi: "Minä tulen olemaan teidän kanssanne *aina aikakauden päättymiseen asti*."¹⁹ Vaikka he sekoittuisivatkin "rikkaruohoihin", joiden oli määrä ilmaantua, hän tietäisi keitä nämä todelliset opetuslapset olisivat, mutta *ei* siitä, että he kuuluisivat johonkin järjestöön, vaan siitä, millaisia he *olisivat ihmisinä*. Olivatpa he missä tahansa, ja olivatpa muut ihmiset ehkä tietämättömiä siitä, että he kuuluivat hänen seurakuntaansa, hän on tuntenut heidät läpi vuosisatojen, ei vain kollektiivisesti, vaan *yksilöinä*, ja johtanut heitä heidän Päänään ja Mestarinaan. Hänen apostolinsa sanoo: "Mutta Jumalan laskema perustus pysyy lujana, ja siinä on merkinä nämä sanat: 'Herra tuntee omansa'.²⁰ Miksi epäiläisimme, ettei tilanne olisi sama edelleen tänä aikana? Jumalan Sana osoittaa, että ihmiset eivät voi erotella toisia ihmisiä ja sanoa, että he ovat nyt keränneet kaiken "vehnän" yhteen siistiin aitaan. Raamattu tekee selväksi, että vasta kun Jumalan Poika tekee tuomionsa tunnetuiksi, vehnä voidaan tunnistaa.²¹

Nykyään on ilo tavata ihmisiä vapaasti. Ei tarvitse tuntea velvollisuutta hakea heistä kuin jotain "merkkiä" voidakseen tietää, miten heihin pitää suhtautua. Ei ole enää tarvetta luokitella heitä automaattisesti joko todistajaksi tai "maailmalliseksi", tai "totuudessa" tai "Saatanan järjestelmässä" olevaksi ihmiseksi, kuten todistajat toimivat: Ne ihmiset, joilla on todistajan "merkki", ovat automaattisesti "veljiä" tai "sisaria", mutta ne, keillä sitä ei ole, ovat sellaisia, joille voidaan vain "todistaa", mutta heidän kanssaan ei voi olla ystäviä. Tämän kaiken tilalle on tullut terve tunne siitä, että voi toimia oikeudenmukaisella ja reilulla tavalla arvioimalla kaikkia ennakkoluulottomasti – ihmisinä. On rauhoittavaa, että voi toimia näin, koska tietää, että "Jumala ei ole puolueellinen, vaan jokaisessa kansakunnassa se, joka pelkää häntä

¹⁹ Matteus 28:20.

²⁰ 2. Timoteukselle 2:19.

²¹ Vrt. Matteus 13:37-43 sekä Roomalaisille 2:5-10, 16; 14:10-12; 1. Korinttilaisille 4:3-5; 2. Korinttilaisille 5:10; 10:12, 18; 2. Timoteukselle 4:1.

ja toteuttaa vanhurskautta, on hänelle otollinen."²²

Varmasti yksi kaikkein tuskallisimpia kokemuksia niille monille, jotka ovat yrittäneet toimia omantuntonsa mukaan, on ollut huomata, miten nopeasti pitkäaikaiset ystävyysuhteet todistajien yhteisössä voivat päättyä, ja miten äkisti näennäinen rakkauden ilmapiiri voi muuttua kylmän epäluottamuksen ilmapiiriksi. Eräässä eteläisessä osavaltiossa asuva todistajanainen, joka oli yksi seurakuntansa aktiivisimpia todistajia, alkoi nähdä, miten kauas järjestö oli ajautunut raamatullisista opetuksista. Hän kertoi tutulleen, että hänellä ei ollut siitä huolimatta aikomusta lähteä. Hän ilmaisi sen näin: "Seurakunnassamme on niin monia ihmisiä, joiden kanssa olen itse tutkinut Raamattua ja joita olen auttanut tulemaan seurakunnan yhteyteen. Tunnen syvää rakkautta heitä ja muita kohtaan, ja siitä syystä minusta tuntuu, että minun on jäätävä. En voi jättää näitä ihmisiä, joita rakastan." Ei kulunut kauaakaan, kun vanhimmat saivat tietää, että hänellä oli epäilyksiä joistakin opetuksista, ja he alkoivat kysellä hänen "uskollisuudestaan". Miltei yhdessä yössä asenteet häntä kohtaan muuttuivat. Hän huomasi tulleen seurakuntalaisten vihjailun ja juoruilun tuomitsemaksi. Hän sanoi: "Huomasin, että se syvä rakkaus, jonka luulin olevan olemassa, olikin yksisuuntaista. Ihmiset joita olin kovasti rakastanut, muuttuivat äkkiä kylmiksi minua kohtaan, vaikka he eivät olleet edes keskustelleet kanssani siitä, mitä todella ajattelin."

Kun kunnioitustasi, vakaumustasi ja vilpittömyyttäsi Jumalaa kohtaan on paneteltu – mikä on pahin mahdollinen herjaus – on kylmäävä kokemus kuulla jonkun ihmisen, jota olet pitänyt luotettavana ystäväenä, sanovan: "En tiedä, mitä tapahtui enkä haluakaan tietää." Tai kuulla, että sellainen ihminen on sanonut: "En tiedä tosiasioita, mutta mitä järjestö ikinä tekikin, sille on täytynyt olla hyvä syy."

Aivan liian usein se rakkaus, jonka kehuskellaan olevan osa "hengellistä paratiisia", osoittautuu varsin pinnalliseksi. Eräs edelleen aktiivinen todistaja läheisestä osavaltiosta kertoi minulle puhelimesta, että hänen miehensä, joka on huomattava vanhin kaupungissa, oli saanut kokea jonkin aikaa melkoista painetta muiden vanhinten taholta. "Jos he vain löytäisivät jotain häntä vastaan, he hirttäisivät hänet korkeimmasta puusta", hän sanoi. Vastasin, että tästä minulle tuli mieleen seuraava sanonta: "Kun on tällaisia ystäviä, mihin vihollisia edes tarvitaan?" "Et arvaa, miten monta kerta olemme lausuneet nuo sanat", hän vastasi.

Tunnen samoin kuin eräs henkilö, joka oli torjuttu kylmästi ja siksi kirjoitti näin:

Jopa tuska sen vuoksi, että monet pitkäaikaiset ystävät päättivät luottaa toisten puheisiin sen sijaan, että he olisivat tulleet puhumaan kanssani tietääkseen totuuden, himmeni iloni varjossa... lisäksi [auttoi] sen tietäminen, että he toimivat näin, koska he pelkäsivät. Voin todella antaa heille sydämestäni anteeksi, sillä tiedän miltä heistä tuntui – parhaassa tapauksessa olin hylännyt Jehovan (jättämällä hänen järjestönsä), ja huonoimmassa tapauksessa Saatana oli pettänyt minut ja johtanut minut harhaan. Oli asia kummin päin tahansa, olin sellaisessa tilanteessa, jossa minua ei voinut lähestyä. Olen todella pahoillani, mikäli olen aiheuttanut jotain tuskaa heille tai jollekin muulle järjestössä. Rakastan heitä todella, ja tekisin kaikkeni voidakseni puhua heille ja selittää totuuden siitä, mitä minulle on tapahtunut.

Voin yhtyä tähän, sillä uskon, että kiintymyksen katkaiseminen tuosta vain kuin nappia painamalla on järjestön indoktrinaation tulosta; sellainen ei ole normaalia eikä luonnollista useimmille ihmisille.

²² Apostolien teot 10:34, 35.

Joka tapauksessa todistaja, joka kuuntelee omaatuntoaan, saattaa joutua huomaamaan, että kaikki hänen ystävyysuhteensa päättyvät. Sellaisessa tilanteessa hänen varmasti on syytä vaalia psalmistan ilmaisemaa asennetta:

Vaikka oma isäni ja oma äitini hylkäisivätkin minut, niin Jehova kuitenkin ottaisi minut huomaansa.²³

Vain entistä vahvempi tietoisuus Jumalan ja hänen Poikansa ystävyydestä voi kompensoida tilannetta ja auttaa näkemään kaikkien muiden ystävyysuhteiden suhteellisen arvon oikeissa mittasuhteissaan. Vaikka siihen voi kulua aikaa, on hyviä syitä uskoa, että uusia ystävyysuhteita tulee, jos on halukas näkemään vaivaa niiden eteen. Ja todennäköisesti ne tulevat olemaan kestävämpiä, sillä ne eivät perustu jäsenyyteen järjestössä tai "joukkuehenkeen", vaan siihen, millainen toinen todella on ihmisenä ja hänen aitoihin, sydäimestä lähtöisin oleviin kristillisiin ominaisuuksiinsa. Itse en toki menettänyt kaikkia ystäviäni. Mutta jokaisen tilalle jonka menetin, olen löytänyt uuden. Nämä ihmiset ovat tehneet selväksi päättäessään, että he eivät aio sallia mielipide- tai näkemyserojen häiritä tuota ystävyyttä. Näin noudatetaan tätä ohjetta:

Olkaa nöyriä ja malttakaa mielenne, suvaitkaa toisianne kärsivällisesti ja rakastakaa toisianne. Pyrkikää parhaanne mukaan säilyttämään hengellinen yhteys, niin että elätte rauhassa keskenänne.²⁴

Usein lainatut Heprealaiskirjeen 10:24, 25:n sanat pannaan jatkuvasti sanomaan jotain muuta kuin mitä ne todellisuudessa sanovat. Jos rakastamme Jumalaa ja hänen Poikaansa, rakastamme myös muita, jotka tekevät niin. Haluamme seurustella ja nauttia toveruudesta heidän kanssaan, sekä saada hyötyä heidän seurastaan ja pyrkimään olemaan itse hyödyksi heille. Heprealaiskirjeen kirjoittaja ei puhu mitään ajasta, paikasta tai tavasta. Hän ei puhu mistään tietyn kaavan mukaisesta kokouksesta, jonka jokin järjestö on kehittänyt ja jota se valvoo. Sellaista ajatusta ei voi lukea hänen sanoistaan eikä kirjoittaa niiden päälle. Hän yksinkertaisesti puhuu toisten uskovien tapaamisesta noudattamatta jotain tiettyä kirkollista toimintatapaa; tarkoitus on rakentaa muita puolin ja toisin, sekä rohkaista toisia hyviin tekoihin. Varhaiskristittyjen tapana oli tehdä niin yksityiskodeissa ja ilmeisesti usein samalla aterioitiin yhdessä.²⁵

Kun on kauan tottunut siihen, miten voimakkaasti järjestö painottaa numeroita ja pitää lukumääräistä kasvua todisteena jumalallisesta ohjauksesta ja siunauksesta, saattaa olla vaikeaa omaksua nöyrempi ja vaatimattomampi näkemys, ja tarkistaa näkökulmaansa tässä suhteessa. Ensi kertaa ihminen saattaa alkaa ymmärtää ja vaalia sitä Jeesuksen vakuutusta, jonka mukaan 'missä kaksi tai kolme on koolla minun nimessäni, siellä minä olen heidän keskellään'. Voin omasta kokemuksesta sanoa, että Raamatun lukeminen ja siitä keskusteleminen vain yhden tai kahden ihmisen kanssa on ollut täysin tyydyttävää ja palkitsevaa. On totta, että kun kanssamme on välillä ollut suurempi ryhmä, kiinnostusta on ollut enemmän ja kommentit ovat olleet monipuolisempia. Siltikään se vahvistava voima ja rikkaus, joka Jumalan Sanasta pohjimmiltaan löytyy, ei ole ollut vähäisempää niinä kertoina, kun meitä on ollut vain "kaksi tai kolme". Voin rehellisesti sanoa, että joka kerralla olen saanut niistä

²³ Psalmit 27:10; vrt. Psalmit 31:11; 38:11; 50:20; 69:8, 9, 20; 73:25, 28.

²⁴ Efesolaisille 4:2, 3, UT20 (*Uusi Testamentti 2020*).

²⁵ 1. Korinttilaisille 16:19; Kolossalaisille 4:15; Filemonille 2; Apostolien teot 2:46; Juudaksen kirje 12.

enemmän jotain muistamisen arvoista, kuin niissä monissa järjestön organisoimissa tilaisuuksissa, joissa tapasin satoja, tuhansia tai kymmeniätuhansia ihmisiä.

Kysyy uskoa luottaa siihen, että tulos voi olla tällainen. Mutta asia liittyy toiseen sen vapauden eduista, jonka Jumalan totuudesta kiinni pitäminen tuo mukanaan: Sen sijaan että sinua ruokkisi jokin tiukka ja hallitseva ruokavalio, jonka jokin ihmisten luoma valtarakenne on valmistanut, voit löytää uudelleen Jumalan Sanan sellaisena kuin se on, ja nähdä mitä se todellisuudessa sanoo. On yllättävää, miten virkistävää on lukea Raamattua omassa tekstiyhteydessään ja antaa sen itsensä puhua puolestaan ilman, että siihen on "päälleliimattu" ihmisten vakiintuneita opetuksia. Eräs eteläisestä osavaltiosta oleva todistaja, joka oli jättänyt raportin seurakuntaansa joka kuukausi 47 vuoden ajan ja käynyt yhtä säännöllisesti kokouksissa, kuvasi miten kiehtovaksi hän nyt koki Raamatun lukemisen: "*Vartiotornin* lukeminen ei koskaan valvottanut minua kahteen asti yöllä, mutta nyt huomaan juuri siten käyvän Raamatun kanssa."

Kun on tottunut siihen, että Raamatusta esitetään monimutkaisia tulkintoja, vaikeaselkoisia argumentteja sekä mielikuvituksellisia vertauskuvia, voi olla vaikeaa tiedostaa ja hyväksyä, miten huomattavan yksinkertainen Raamatun todellinen sanoma on. Voi olla vaikeaa havaita, että Jeesus tarkoitti juuri sitä mitä hän sanoi esitettyään ensin tämän periaatteen: "Kaikki mitä tahdotte ihmisten tekevän teille, teidänkin täytyy samoin tehdä heille". Hän jatkoi sitten: "Tätähän laki ja profeetat *tarkoittavat*."²⁶ Se osoittaa, että silloin olemassa olleiden henkeytettyjen kirjoitusten pohjimmainen tavoite oli opettaa miehiä ja naisia rakastamaan. Tämä sopii yhteen sen Jeesuksen julistuksen kanssa, jonka mukaan "koko laki ja profeetat riippuvat" kahdesta käskystä rakastaa Jumalaa ja lähimmäistä.²⁷ Huomaa, että niistä ei riipu vain laki, vaan myös "profeetat".

Profetian tarkoitus ei siten ole kehitellä spekuloiivia ja mielikuvituksellisia tiettyihin ajankohtiin ja tapahtumiin liittyviä tulkintoja (joita on usein muutettava ajan myötä), eikä sen ole tarkoitus olla keino, jonka avulla jokin järjestö voi kehuskella muka ylivertaista suhdettaan Jumalaan. Kaikki profetia on esitetty johtamaan meidät Jumalan pojan rakkauteen, jotta voisimme oppia rakastamaan hänen välityksellään ja elämään rakkaudessa, kuten hän eli rakkaudessa. Siksi Ilmestyskirjassa sanotaan: "Jeesuksesta todistaminen on profetoimisen henki."²⁸

Aina kun Raamattua käytetään millä tahansa muulla tavalla, ja aina kun dogmatismi ja lahkolainen argumentointi hämärtävät tämän Raamatun selkeän mallin, se osoittaa, että koko Raamatun tarkoitusta ei ole ymmärretty.

Ne jotka ajattelevat, että monimutkaiset ja usein kummastuttavat profetian tulkinnat – joita harvat osaavat selittää ilman jotain selitysteosta – ovat "Jumalan syviä asioita", paljastavat, että he eivät ymmärrä, mihin tuo ilmaus raamatullisesti viittaa. Kun annetaan Raamatun itsensä puhua puolestaan, voidaan nähdä, että Raamatun todella "syvät asiat" viittaavat sen "Jumalan rikkauden, viisauden ja tiedon syvyyden" oppimiseen, joka on erityisesti ilmaistu hänen armostaan Jeesuksen Kristuksen kautta, "jotta hän kirkkautensa rikkauden mukaisesti soisi teidän tulla sisäiseltä ihmiseltänne väkeviksi henkensä voimalla, ja soisi Kristuksen asua uskonne välityksellä sydämessänne rakkaudessa, niin että olisitte juurtuneita ja perustukselle laskettuja kyetäkseen perusteellisesti käsittämään... mikä on leveys ja pituus ja korkeus ja syvyys, ja tuntemaan Kristuksen rakkauden, joka ylittää tiedon, jotta olisitte kaiken Jumalan antaman täyteyden täyttämät."²⁹

²⁶ Matteus 7:12.

²⁷ Matteus 22:40.

²⁸ Ilmestys 19:10; vrt. 1. Pietarin kirje 1:10, 11.

²⁹ Roomalaisille 11:33; Efesolaisille 3:16-19.

Jokainen voi tarkistaa Raamatun sanahakemistoista, että ilmaus "hyvä uutinen" keskittyy juuri tähän Jumalan armoon, jota hän osoittaa Kristuksen ja hänen uhrinsa välityksellä. Niistä yli sadasta kohdasta, joissa ilmaus "hyvä uutinen" esiintyy Raamatussa, kahdeksan liittyy hyvään uutiseen "valtakunnasta", mutta viittauksia hyvään uutiseen "Kristuksesta" on kymmenittäin. Näin on siksi, että Jumalan valtakunta, joka on ilmaus hänen kuninkaallisesta suvereeniudestaan, keskittyy täysin hänen Poikaansa ja niihin asioihin, jotka Jumala on tehnyt ja tulee vielä tekemään hänen välityksellään. Huomiomme ja mielenkiintomme tulisi kohdistua Jeesukseen Kristukseen eikä mihinkään ihmisjärjestykseen, sillä "hänessä ovat kaikki viisauden ja tiedon aarteet huolellisesti kätkeytyneinä."³⁰ Jos verrataan rinnakkain sellaista tutkimista, mietiskelyä ja rukoilemista, jolla pyritään ymmärtämään paremmin Jumalan armon, rakkauden ja hyvyyden syvyyttä, ja toisaalta joistakin profetioista esitettyjä selityksiä, osoittautuvat jälkimmäiset aivan pinnallisiksi, olivatpa ne kuinka kiehtovia, mystisiä tai eksoottisia tahansa.

On siksi miellyttävää voida lukea Raamattua tuntematta pakkoa kehittää jotakin ehdottoman tarkkaa selitystä jokaisen kohdan merkityksestä, tai esittää virallinen sovellus jokaisesta profeetallisesta lausunnosta. Se mitä apostoli Paavali kirjoitti, pitää nimittäin edelleen paikkansa:

Me näet tiedämme ja profetoimme puutteellisesti, mutta kun täydellinen tulee, puutteellinen katoaa... Nyt katselemme kuin vääristävän peilin kautta, ja kaikki näyttää meistä arvoitukselta. Kerran näemme kuitenkin Jumalan kasvojen. Nyt tiedän asiat osittain, mutta silloin tiedän kaiken niin kuin Jumala tietää kaiken minusta. Nyt pysyvät voimassa nämä kolme asiaa: usko, toivo ja rakkaus. Tärkein niistä on kuitenkin rakkaus.³¹

Jos Raamatun lukemisemme kehittää ja rakentaa rakkauttamme Jumalaa, hänen Poikaansa ja lähimmäisiämme kohtaan, silloin tuo lukeminen on kiistämättä palvellut päätarkoitustaan. Raamatussa on monia kohtia, jotka on ilmaistu siten, ettei niille yksinkertaisesti voida varmuudella antaa vain yhtä mahdollista ja oikeaa selitystä. Jos on olemassa vaihtoehtoisia selityksiä, jotka ovat sopusoinnussa muun Raamatun kanssa, ja jotka edesauttavat uskoon, toivoon ja rakkauteen, niin miksi pitäisi langeta lahkolaisuuden ansaan ja joustamattomasti tukea vain yhtä selitystä?

Kun on kiistelty ja debatoitu tietyistä seikoista tai oppikysymyksistä, jotka usein sisältävät asioita, joista Raamattu ei väännä rautalangasta selvää selitystä, mitä oikeasti hyvää silloin on saavutettu? Todellinen kysymys kuuluu edelleen: Millaisia me olemme ihmisinä? Miten hyvin heijastamme taivaallisen Isämme ja hänen Poikansa ominaisuuksia? Onko heidän opetuksensa nähtävissä elämästämme ja siinä, miten kohtelemme toisia? Mikä tahansa sellainen yksilön tai järjestön esittämä opetus, joka ei aidosti edistä ihmistä kohtelemaan toisia myötätuntoisesti, huomaavaisesti ja auttavaisesti, ei voi koskaan olla Jumalasta, sillä "tämä käsky meillä on häneltä, että sen, joka rakastaa Jumalaa, tulee rakastaa myös veljeään."³²

Olen omassa kertomuksessani viitannut eri henkilöihin, jotka ovat käyneet läpi samanlaisia kokemuksia kuin minä, ja joskus lainannut heidän sanojaan. En tarkoita heidän olevan jonkinlaisia roolimalleja muille, enkä esitä itseänikään sellaisena. Uskon, että kertomus esittää rehellisesti sen kannan ja hengellisen asenteen, joka heillä tapahtumahetkellä oli. Joka tapauksessa on pidettävä mielessä, että meillä on vain yksi roolimalli, Jumalan Poika. Ihmiset voivat tuottaa meille pettymyksen ja osoittautua epäluotettaviksi, mutta näin ei ole Jumalan Pojan laita. Raamatusta

³⁰ Kolossalaisille 2:3.

³¹ 1. Korinttilaisille 13:9, 10, 12, 13, KR92.

³² 1. Johanneksen kirje 4:21.

voimme lukea hänen elämäntarinansa, kuten myös Paavalin, Pietarin, Johanneksen, Jaakobin ja muiden sellaisten ihmisten elämästä, jotka osoittautuivat hänen uskollisiksi opetuslapsikseen, ja joiden kirjoitukset myös uskollisesti valaisevat hänen opetuksiaan.

Jotkut entiset todistajat ovat ilmaisseet huolensa siitä, että he tuntevat elävänsä hiljaiseloa, ja että heidän pitäisi "tehdä jotakin", tehdä enemmän, saada enemmän aikaan. Usein ihmisille, jotka ovat toimineet Vartiotorni-järjestön yhteydessä, näyttää jääneen jäljelle tunne siitä, että Jumalan, Kristuksen ja ihmiskunnan palvelemisen pitäisi olla jotenkin epätavallista ja erityistä toimintaa, jolla he erottuvat toisista. Rooman maailmanvallan aikana kun miesten piti tehdä 12-tuntisia työpäiviä, ja naisilla ei ollut mitään nykyajan laitteita apunaan kotitöissä, ja kun monet kristityt olivat niiden ehkä 60 miljoonan ihmisen joukossa, jotka elivät orjina, on epätodennäköistä, että kristittyjen vastalöytämä usko useinkaan olisi merkittävästi muuttanut heidän päivittäisiä toimiaan.³³ Päivittäinen rytmi ja rutiini ovat saattaneet pysyä pohjimmiltaan samana. Mutta mukana oli uudenlainen motivaatio, olipa sitten kyse työntekijän palveluksesta isännälleen tai huolenpidosta, jota vaimo osoitti miehelleen ja lapsilleen, tai mistä tahansa ihmissuhteesta tai elämän osa-alueesta. Ilmeni uudenlainen henki, ja se näkyi siinä, millä tavalla he toimivat: Heidän osoittamansa rakkauden henki antoi heidän uskonsa loistaa, ja se avasi mahdollisuuden kertoa Jumalan Poikaa koskevaa hyvää uutista toisille. Ero ei selvästikään näkynyt minään epätavallisena toimintana, vaan siinä uskossa, jota he vaalivat sydämessään, ja siinä, miten tuo usko vaikutti päivittäin heidän asenteisiinsa ja siihen, miten he kohtelivat toisia.

Jeesus vertasi eräässä vertauksessaan Jumalan valtakuntaa hapatteeseen, joka pannaan taikinaan leipomista varten. (Luukas 13:20, 21) Kun se pannaan siihen, se katoaa näkyvistä. Silti se toimittaa tarkoituksensa – hiljaa ja näkymättömänä, ilman fanfaareja, ilman näyttävää esillepanoa, keräämättä mitään huomiota. Vähän samaan tapaan, vaikka elämämme ja toimintamme saattaa vaikuttaa hiljaiselta, yksinkertaiselta, eikä näkyvältä tai huomattavalta, se ei tarkoita, ettemme saisi mitään aikaan. Uskomme ja sen vaikutuksen tulokset tulevat ilmi ajan myötä. Mitä teemme, ja millaisia erityispiirteitä teoissamme saattaa ollakin, meidän on aina pidettävä mielessämme, että se kaikki on kovin pientä verrattuna siihen, mitä Jumalan henki tosiasiallisesti saa aikaan. Paavali esitti asian näin: "Ei istuttaja ole mitään eikä kastelijakaan" sillä se on "Jumala, joka saa aikaan kasvun." (1. Korinttilaisille 3:5-7) Jumala ja hänen Poikansa ovat ne, jotka ottavat todellisen vastuun ja raskaamman taakan kannettavakseen. – Matteus 11:28-30.

Meidän täytyy ehkä päästä eroon perinteisestä ajattelusta sen suhteen, mitä Raamattu tarkoittaa "hyvillä teoilla". Sana "teot" on käännetty kreikan sanasta *ergon*, jonka merkitys ei pidä sisällään ajatusta jostakin muodollisesta tai ohjelmoidusta toiminnasta. "Hyvät teot" merkitsevät yksinkertaisesti "hyviä töitä", kuten sana usein käännetään. Tekstiyhteys voi kertoa paljon. Kun Paavali puhuu kirjeessään Titukselle "kansasta, joka on palavan innokas hyviin tekoihin", hän oli juuri aiemmin puhunut iäkkäistä miehistä ja naisista, nuorista miehistä ja naisista, sekä orjista, ja kaikissa kehotuksissaan näille eri ryhmille hän puhuu jokapäiväisistä asioista ja käytöksestä, eikä mistään erityisestä suunnitellusta toiminnasta. (Titukselle 2:1-14) Kun Jaakob puhuu "sanan tekijöistä" sekä "palvontamuodosta, joka on puhdas ja saastumaton", hän painottaa "orvoista ja leskistä huolehtimista heidän ahdistuksessaan" sekä

³³ Matteus 20:1-8. Teos *The Expositor's Bible Commentary* esittää Efesolaiskirjeen 6:5:n kohdalla, että orjia oli todennäköisesti 60 miljoonaa.

suojautumista maailman tahroilta. (Jaakob 1:22, 26-28) Ja kun hän osoittaa, että aito elävä usko motivoi uskon tekoihin, hän käyttää esimerkkinä huolehtimista niiden kristittyjen ruumiillisista tarpeista, jotka ovat avun tarpeessa. (Jaakob 2:14-17) Johannes tekee samoin kehottaessaan veljiään rakastamaan "ei sanoin tai kielellä vaan teossa [*ergon*] ja totuudessa." (1. Johannes 3:17-18) Nämä kaikki ovat siten niitä "hyviä tekoja" tai "töitä" tai "toimintoja", joita voimme tehdä antaaksemme valon meissä loistaa, ja saada siten muut kirkastamaan Isäämme taivaassa. – Matteus 5:14-16.

Minulta kysytään: Mihin sitten menet nyt? Mikä sinusta tulee?

En tunne tarvetta "mennä" mihinkään. Minä nimittäin tiedän sen Ainoan, jolla on "ikuisen elämän sanat".³⁴ Arvostan niiden ihmisten vahvistavaa toveruutta, joiden kanssa olen tekemisissä (joko henkilökohtaisesti tai kirjeitse), ja toivon, että tulevaisuudessa tulen tutustumaan vielä muihin vilpittömiin ihmisiin, jotka ovat kiinnostuneita totuudesta, eivät vain opillisesti ja sanallisesti, vaan elämäntapana.³⁵

Yritän siis yksinkertaisesti olla kristitty, Jumalan Pojan opetuslapsi. En tajua, miksi kukaan haluaisi olla jotain muuta. En ymmärrä, miten joku voisi toivoa olla jotakin enemmän.

Menneet ovat nyt menneitä. Minulla on paljon aiheita kiitollisuuteen ja suhteellisen harvoja asioita, joita katua. Tällä en vähättele virheiden vakavuutta. Kun hiekka elämän tiimalasissa alkaa valua vähiin, voi tulla varsin tuskallisen ilmeiseksi, että on antanut virheellisten näkemysten vaikuttaa haitallisesti aiemmin tehtyihin päätöksiin elämässä. En tunne mielihapaa niistä vaikeuksista, jotka minun piti aikanaan kestää. Uskon, että olen oppinut niistä arvokkaita läksyjä. Se että panin luottamukseni ihmisjärjestöön, osoittautui kuitenkin virheeksi. Käytettyäni suuren osan elämästäni siihen, että pyrin johdattamaan ihmisiä Jumalan ja hänen Poikansa luo, tajusin, että tuo järjestö pitää noita ihmisiä ikään kuin *heidän* laumanaan, jotka ovat tilivelvollisia *heille* ja alamaisia heidän tahdolleen. Olen silti iloinen sen tietämisestä, että itse pyrin rohkaisemaan heitä rakentamaan uskonsa Jumalan Sanan varmalle perustalle. Luotan siihen, että se työ ei mennyt hukkaan.

lässä, jossa muut miehet siirtyvät eläkkeelle, minun piti sen sijaan yrittää hankkia elanto itselleni ja vaimolleni. Mutta kuten Raamatun kirjoittaja, saatoin sanoa "turvallisin mielin: "Herra on minun auttajani, siksi en pelkää. Mitä voisi ihminen minulle tehdä?"³⁶ En pahoittele millään tavalla sitä, että kuuntelin omantuntoni ääntä; kaikki hyvä, mikä siitä on seurannut, painaa vaakakupissa paljon enemmän kuin mitkään koetut epämiellyttävät asiat.

Joillakin varhaisilla päätöksilläni, jotka perustuivat väärään käsitykseen Jumalan tahdosta, oli miltei peruuttamattomia seurauksia. Tunnen edelleen sisälläni tyhjän olon, kun ajattelen jättäväni jälkeeni vaimon ilman poikaa tai tytärtä, joka antaisi tunneperäistä tukea ja lohtua. Mutta lähitulevaisuuden tuolla puolen on toinen tulevaisuus, ja toivo tuohon tulevaisuuteen ja siihen liittyvät Jumalan lupaukset rauhoittavat sydäntä.

Vaikka pidänkin joitakin heidän toimiaan käsittämättöminä, en ajattele, että minulla olisi sen enempää valtuuksia tuomita niitä ihmisiä, jotka hylkäsivät minut, kuin heilläkään oli tuomitessaan minut. Vilpittömän toiveeni on, että heillä olisi edessä paremmat ajat, sillä uskon, että he voisivat tehdä paljon sellaista, joka avartaisi heidän näkemystään ja elämäänsä, ja tekisi heidän elämästään jatkossa paljon rikkaampaa ja

³⁴ Johannes 6:68.

³⁵ 1. Johanneksen kirje 3:18.

³⁶ Heprealaisille 13:6, KR92.

merkityksellisempää.

Toivon, että olen oppinut menneistä virheistä, vaikka tulen varmasti tekemään niitä jatkossakin. Luotan, että tulen edistymään siinä suhteessa sekä toisten, että itseni hyväksi. Sitä kadun, että en voi henkilökohtaisesti pyytää anteeksi niiltä, joille olen tehnyt väärin tavalla tai toisella. Mutta rukoilen, ettei mitään pysyvää tuskaa ole aiheutunut, ja luotan Jumalan kaitselmukseen niiden asioiden kohdalla, joille en itse kykene tekemään mitään. Toivottavasti elämäni jäljellä olevat vuodet ovat rauhaisia vaimolleni ja minulle, ja että Jumala siunaa yhteisiä ponnistelujamme palvella häntä kaikkina päivinä.

Kun Edward Dunlap oli pikaisesti karkotettu Päätoimistosta, hän matkusti Alabaman kautta matkallaan kohti Oklahoma Cityä ja uuden elämänsä alkua siellä 69-vuotiaana. Kun puhuin hänen kanssaan, hän sanoi: "Minusta näyttää siltä, että ihminen voi vain yrittää elää kristityn elämää ja auttaa ihmisiä siinä määrin kuin hän pystyy. Kaikki muu on Jumalan käsissä." Hänen piti lopulta lopettaa tapetointityönsä ikänsä takia, mutta hän elätti itsensä ja vaimonsa maallisella työllä reilusti yli 80-vuotiaaksi asti. Hän pysyi hengellisesti aktiivisena keskustelemalla Raamatusta kotonaan muiden alueella asuvien kanssa, sekä kirjeitse niiden kanssa, jotka kirjoittivat hänelle, sekä Yhdysvalloista että ulkomailta. Hän ei murehtinut kokemaansa, vaan se vahvisti hänen uskoaan. Hän kuoli 89-vuotiaana syyskuussa 1999.

Kun kirjoitan tätä (2004), olen 82-vuotias. Kuten Ed, iloitsen runsaista hyödyistä, joita kristillinen vapaus tuo, ja läheisemmästä suhteesta Jumalaan ja hänen Poikaansa, jonka tuo vapaus tekee mahdolliseksi. Alkuun olin pahoillani siitä, etten tajunnut asioita jo nuorempana, ehkä vuosikymmentä aiemmin (47-vuotiaana enkä 57-vuotiaana), jolloin elämän aloittaminen alusta olisi saattanut olla helpompaa. Toisaalta olen ymmärtänyt, että jos niin olisi käynyt, en olisi saanut toimia useita vuosia hallintoelimessä ja saanut sitä näkökulmaa, jonka tuo kokemus antoi. Sen näkökulman kertomisesta saattaa olla mahdollisesti hyötyä muille, joilla samaa kokemusta ei ole ollut.

Elämä on matka, emmekä pääse eteenpäin, mikäli päähuomiomme on siinä, mikä on jäänyt taakse; se voisi johtaa tunneperäiseen lamaan tai jopa hengelliseen alamäkeen. Mikä on tehty, on tehty. Emme pysty muuttamaan mennyttä mutta voimme keskittyä nykyhetkeen ja tulevaisuuteen, ja toimia ne mielessämme. Matka pitää väistämättä sisällään haasteita, mutta voimme saada rohkaisua sen tietämisestä, että menemme eteenpäin ja edistymme ainakin jossain määrin, ja voimme luottaa siihen, että mikä on edessäpäin, voi olla tyydyttävää. – Psalmi 5:8; Sananlaskut 3:6; 16:9; Jeremia 29:11.

Mitkä omat henkilökohtaiset olosuhteemme sitten ovatkin, voimme kukin panna luottamuksemme näihin apostolin esittämiin totuuden sanoihin: "Me tiedämme, että Jumala *muuttaa kaiken hyväksi niille*, jotka rakastavat häntä ja jotka hän on suunnitelmansa mukaisesti kutsunut omikseen." (Roomalaisille 8:28, UT20) Kuuntelemalla omantunnon ääntä ja pysymällä uskollisina Päällemme Jumalan Pojalle, emme kärsi pysyvää menetystä, vaan saamme jotakin, jolla on suunnatonta ja kestäväää arvoa. Siitä vakuuttuneina voimme tuntea apostolin tavoin:

Kristuksen vuoksi olen kuitenkin alkanut pitää tappioina näitä asioita, jotka aiemmin laskin voittoihini... tämän voin silti sanoa: Jätän menneet taakseni ja suuntaudun tulevaan. Pyrin ylös maaliin, jonne Jumala kutsuu, ja tavoittelen palkintoa, jonka Kristus Jeesus jakaa. – Filippiläisille 3:7, 13, 14, UT20.